

Inhoudsopgave van de toelichting

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging plangebied	1
1.3	Geldende plannen	2
1.4	Planvorm	3
1.5	Leeswijzer	4
2	Gebiedsvisie	5
2.1	Rijk Zwaan	5
2.2	Beleidskader	12
2.3	Bestaande situatie van het plangebied	21
2.4	Gebiedsvisie	22
3	Juridische planbeschrijving	30
3.1	Planvorm	30
3.2	Systematiek bestemmingen	30
3.3	Geometrische plaatsbepaling (verbeelding)	33
4	Onderzoek	34
4.1	Algemeen	34
4.2	Bedrijven	34
4.3	Externe veiligheid	35
4.4	Leidingen en andere planologische belemmeringen	41
4.5	Geluidshinder	42
4.6	Luchtkwaliteit	42
4.7	Archeologie en cultuurhistorie	45
4.8	Bodem	49
4.9	Ecologie	49
4.10	Water	51
4.11	Verkeer en parkeren	56
5	Uitvoerbaarheid	59
5.1	Economische uitvoerbaarheid	59
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	59
5.3	Handhaving	61

Bijlagen bij de toelichting

- Bijlage 1:** Mobycon, *Quickscan verkeerseffect kassen Rijk Zwaan in “De Driehoek”*, kenmerk 5868-M-E d.d. 09-08-2017
- Bijlage 2:** Natuur-Wetenschappelijk Centrum, *Quickscan flora en fauna Oude Heijningsedijk, Heijningen*, P17-120/W1339, augustus 2017

Afbeelding 1.1: globale ligging plangebied

Afbeelding 1.2: globale begrenzing plangebied

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voorliggend bestemmingsplan van de gemeente Moerdijk biedt een juridisch-planologische regeling voor de gronden van Rijk Zwaan Zaadteelt en Zaadhandel B.V. (hierna te noemen: Rijk Zwaan) op de locatie Oude Heijningsedijk 16b in Heijningen, ook wel 'De Driehoek' genoemd. Rijk Zwaan is een internationaal opererend groentezaadveredelingsbedrijf (ontwikkeling en productie) met meerdere locaties in Nederland, met name in De Lier (gemeente Westland) en in en rondom Fijnaart (gemeente Moerdijk). Het bedrijf is sinds 7 februari 2011 eigenaar van de locatie aan de Oude Heijningsedijk 16b in Heijningen, waar voorheen een agrarisch tuinbouwbedrijf met kassen was gevestigd. Rijk Zwaan heeft de op deze locatie aanwezige kassen en de omliggende gronden reeds in gebruik voor zaadveredeling (selectieteelt).

In de huidige situatie is de bebouwing rommelig en gedateerd. Het voornemen is om de op het perceel aanwezige kassen en overige bedrijfsgebouwen te slopen en (verder) te ontwikkelen en te moderniseren als veredelingslocatie. Naast de bestaande proefvelden is het voornemen om 3 ha extensieve kassen te realiseren (geen assimilatiebelichting) en deze geschikt te maken voor de selectie en veredeling van vollegrondsgroenten onder glas. De visie van Rijk Zwaan is om de kassen zoveel mogelijk onder te brengen op het perceel aan de Oude Heijningsedijk omdat de grond op deze locatie uitermate geschikt is voor de selectie van vollegrondsgroenten onder glas.

Het voornemen van Rijk Zwaan is om alle bestaande bebouwing op de locatie, met uitzondering van de bestaande bedrijfswoning, te slopen. Vervolgens wenst Rijk Zwaan het bouwvlak te verruimen en het erf opnieuw in te richten, waarbij ruimte is voor 3 ha extensieve kassen en verder onder andere een waterbassin, een schuurkas (voor o.a. het ketelhuis, een water-technische ruimte, een kantine en kantoren) en een nieuwe boerenschuur voor onder andere de witloftrek, digitale fenotypering en stalling van landbouwmachines. De technologische ontwikkelingen in de zaadveredeling gaan snel. Het is niet uit te sluiten dat de exacte indeling van het perceel de komende jaren toch anders zal zijn dan nu gedacht. De regels van het voorliggende bestemmingsplan geven uiteraard de grenzen hierbij aan.

De beoogde herontwikkeling zal in elk geval een kwaliteitsverbetering met zich meebrengen. Omdat de herontwikkeling echter niet in het geldende bestemmingsplan past, is het voorliggende nieuwe bestemmingsplan opgesteld. De regeling in dit plan sluit waar mogelijk aan op het bestemmingsplan dat geldt ter plaatse van de hoofdvestiging van Rijk Zwaan in Fijnaart én op het (ontwerp)bestemmingsplan "Buitengebied Moerdijk".

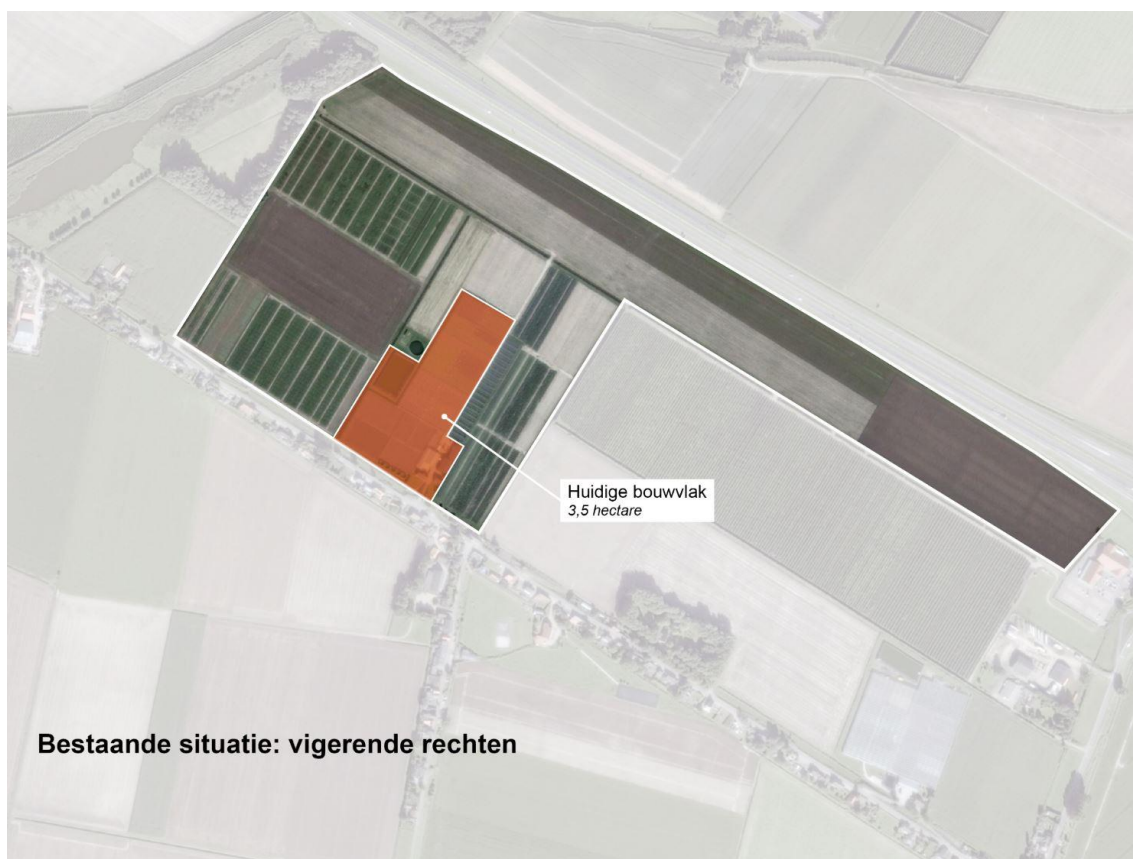
1.2 Ligging plangebied

Het plangebied omvat de gronden van Rijk Zwaan aan de Oude Heijningsedijk 16b. De betreffende percelen zijn kadastraal geregistreerd als gemeente Fijnaart, sectie M nummers 250, 212, 213, 251, 252, 359, 249 en 216. Het plangebied heeft een oppervlakte van in totaal circa 37,4 ha. Het plangebied ligt in de open zeeleipolder en wordt aan de noordzijde begrensd door de A59, aan de westzijde door de kreek de Amer en aan de oostzijde ligt de entree naar het dorp Fijnaart, in welke kern zich ook de hoofdvestiging van Rijk Zwaan bevindt. Aan de oostzijde grenst het terrein aan een boomgaard omzoomd met windschermen, en aan de Oude Heijningsedijk. De Oude Heijningsedijk is een belangrijke structuurdrager in het gebied, waaraan de beoogde herontwikkeling en kwaliteitsverbetering plaats zal vinden. Aan de Oude Heijningsedijk liggen tevens diverse (woon)percelen. De locatie presenteert zich in de huidige situatie als een rommelig

geheel waarbij de kassen en overige bebouwing zonder dat dit ruimtelijk goed is ingepast in het landschap staan. De globale ligging en begrenzing van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1 en 1.2.

1.3 Geldende plannen

Op grond van het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied” (goedgekeurd door GS op 18 december 2008) is ter plaatse van voorliggend plangebied een bouwvlak ingetekend met de bestemming ‘Agrarische doeleinden, glastuinbouw’ (Ag(b)). Op grond van artikel 3 van de planregels is binnen het bouwblok 1.000 m² aan kassen toegestaan. In artikel 30 van het vigerende bestemmingsplan is echter een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, op grond waarvan het bouwvlak tot 3,5 ha mag worden vergroot. In het verleden is het bouwvlak met gebruikmaking van deze wijzigingsbevoegdheid reeds vergroot. Afbeelding 1.3 geeft het bouwvlak aan dat thans op het perceel rust op grond van het op 10 december 2007 vastgestelde wijzigingsplan voor de Oude Heijningsedijk 10 en 16b.

Afbeelding 1.3: bestaande situatie met bouwblok

De nu door Rijk Zwaan gewenste ontwikkelingen passen niet in de thans geldende planologische regeling omdat de ligging van het bouwvlak anders dient te zijn en de specifieke bedrijfsdoeleinden van het bedrijf functioneel niet passen binnen de algemene agrarische bedrijvigheid die op het perceel is toegestaan.

Momenteel wordt het bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Moerdijk geactualiseerd. Het ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied Moerdijk” heeft tot en met 25 oktober 2017 ter inzage gelegen en wordt naar verwachting in maart 2018 vastgesteld. In het ontwerpbestemmingsplan heeft het perceel een conserverende bestemmingsregeling gekregen

(zie afbeelding 1.4.) middels de bestemming “Agrarisch” en een bouwvlak voor de huidige, aanwezige kassen.

Afbeelding 1.4.: uitsnede verbeelding ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied Moerdijk” d.d. 7 september 2017 (plangebied rood omlijnd). Lichtgroene kleur is de bestemming “Agrarisch”. De zwarte lijn centraal in het plangebied is het bouwvlak.

Omdat de ontwikkeling die met het onderhavige plan mogelijk wordt gemaakt te groot is om in de lopende bestemmingsplanprocedure voor het buitengebied van Moerdijk te worden meegenomen, is er voor deze ontwikkeling aan de Oude Heijningsedijk 16b een separaat plan opgesteld: het voorliggende. Onderhavig plan biedt derhalve het juridisch-planologische kader waarmee de gewenste ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

1.4 Planvorm

Het voorliggende bestemmingsplan “Rijk Zwaan – Oude Heijningsedijk 16b” is een ontwikkelingsgericht bestemmingsplan, dat bestaat uit bestemmingen en regels. De bestemmingen zijn geometrisch bepaald¹ en analoog verbeeld door middel van een verbeelding. Bij de bestemmingen zijn regels ten aanzien van het bouwen en het gebruik opgenomen. Het plan gaat vergezeld van deze toelichting. In de toelichting worden de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de geometrische plaatsbepaling en de regels verantwoord en verduidelijkt. Vervolgens wordt hierin de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling aangetoond. Daarnaast zijn gemeenten verplicht hun ruimtelijke plannen te publiceren conform de standaarden van het SVBP2012. De regels zijn hier inhoudelijk op afgestemd.

¹ Geografische coördinaten volgens het Rijksdriehoekstelsel bepalen de ligging van een bestemming. Met gebruikmaking van de coördinaten kan exact de plaats van een object in een gebied worden bepaald.

1.5 Leeswijzer

In voorliggende toelichting van het bestemmingsplan wordt ingegaan op de achtergronden van het plan. Er wordt in hoofdstuk 2 een visie op het plangebied gegeven, waarbij getoetst wordt aan het beleid en waarbij een beschrijving van de bestaande en toekomstige situatie wordt gegeven. Hoofdstuk 3 bestaat uit een juridische planbeschrijving, waarin de bestemmingsplanregeling wordt toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op diverse sectorale (milieu)aspecten en wordt in hoofdstuk 5 de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het plan beschreven.

2 Gebiedsvisie

2.1 Rijk Zwaan

2.1.1 Bedrijfsprofiel

Rijk Zwaan is een wereldwijd actief groenteveredelingsbedrijf, dat zich richt op de ontwikkeling van hoogwaardige groenterassen voor de professionele voedingstuinbouw onder glas, in tunnels en in de vollegrond. Het bedrijf behoort tot de top 5 van wereldwijd opererende groenteveredelingsbedrijven, met een jaarlijkse omzet van circa 400 miljoen euro.

Rijk Zwaan is gespecialiseerd in veredeling en het produceren van groentezaden voor professionele teelten in kassen, tunnels en de vollegrond. Het bedrijf heeft wereldwijd circa 2.800 medewerkers. Het bedrijf is gevestigd in het hoofdkantoor in De Lier, waar ook alle internationale activiteiten worden aangestuurd. In Fijnaart is de hoofdlocatie gelegen aan de Eerste Kruisweg, zie afbeelding 2.1.

Afbeelding 2.1: het hoofgebouw van Rijk Zwaan aan de Eerste Kruisweg (bron: Rijk Zwaan).

In de bedrijfsvoering van Rijk Zwaan zijn in Fijnaart het kantoor, het laboratorium en de selectievelden dominant. De kassen en plastic tunnels zijn hier onlosmakelijk mee verbonden, maar staan in principe wel ten dienste van onderzoek en de teelt en selectie op de velden. Er bestaat een groot verschil tussen de 'kassen intensief' en 'kassen extensief'. De termen 'kassen (of kas) intensief' en 'kassen (of kas) extensief' zijn termen die bij Rijk Zwaan gebruikt worden om het verschil in gebruik van de kassen aan te geven (zie ook afbeelding 2.2.). Beide soorten kassen zijn ruimtelijk gescheiden. De intensieve kas is een kas waar voornamelijk op kweek-, roltafels en betonvloeren geteeld wordt en waar alle milieufactoren zoals licht, temperatuur, relatieve luchtvochtigheid en irrigatie onder controle zijn. De extensieve kas is een glazen kas of plastic tunnel waar voornamelijk in de grond geteeld wordt en waar alleen de temperatuur en irrigatie gecontroleerd worden. Het gaat hier om kassen zonder assimilatiebelichting waar relatief weinig mensen werkzaam zijn.

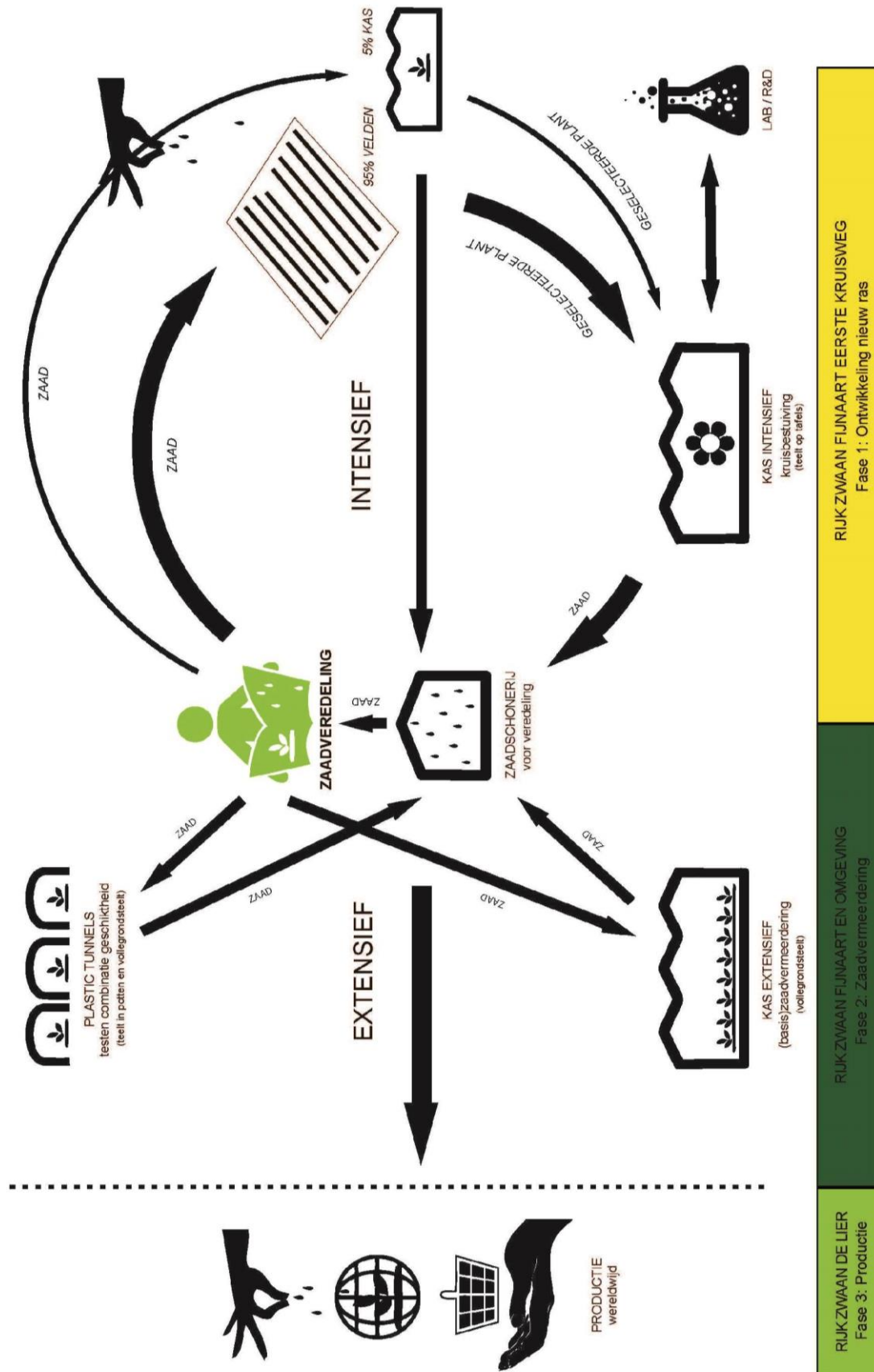
In de 'kas extensief' worden de zaden van een aantal gewassen gezaaid en opgekweekt (onder andere bloemkool, broccoli, koolrabi, bleekselderij, knolselderij en sla) en vervolgens geplant op

het selectieveld. Andere gewassen worden direct ter plaatse gezaaid op de selectievelden (zoals spinazie, rode biet en wortel). In deze stap in de veredeling wordt 95% opgekweekt op de selectievelden en 5% in de 'kas extensief' ten behoeve van selectie (bijvoorbeeld winterkassla, winterveldsla).

Op het selectieveld worden de verschillende gewassen zeer intensief begeleid en beoordeeld op hun groei en ontwikkeling door de veredelaars, waarbij getracht wordt om zoveel mogelijk nuttige eigenschappen te combineren in een plant. Dit proces heet selectie. Na deze selectie wordt de geselecteerde plant in een beschermende omgeving geplaatst ('kas intensief'), waar de plant tot bloei gebracht wordt en waarbij er handmatig kruisingen worden gemaakt. In deze kas worden dusdanige omstandigheden geschapen dat de plant zo snel mogelijk tot bloei en zaadzetting komt. Na zaadzetting en afrijping worden de zaden geoogst en vervolgens geschoond voor de veredeling, waarna de cyclus weer opnieuw begint.

Indien een veredelingslijn geschikt wordt geacht om vercommercialiseerd te worden, wordt er een tussenstap gemaakt door een teelt in de 'kas extensief' of in de plastic tunnels op te kweken. Hierbij wordt het zogenaamde basis- of elitezaad geproduceerd. Hierbij is nog steeds een intensieve begeleiding van de verdelingsafdeling noodzakelijk. Zaad uit de glazen 'kas extensief' en uit de plastic tunnels dat goed genoeg bevonden is, wordt geoogst en vervolgens geschoond en elders gebruikt voor verdere zaadproductie.

Voor de selectievelden gelden standaard afmetingen: elk selectieveld heeft een lengte van 125 meter. Dit is een absolute maat die, op welke locatie dan ook, altijd hetzelfde is. Op die manier hoeft er in het ingewikkelde selectie- en teeltproces niet ook nog eens rekening te worden gehouden met de verschillende afmetingen van de verschillende selectievelden. Voor de planning en de coördinatie is het noodzakelijk dat alle selectievelden dezelfde afmeting hebben, zodat alle processen op dezelfde manier uitgevoerd kunnen worden en het dus niet uitmaakt wáár het selectieveld zich precies bevindt. De breedte is overigens minder van belang. Al naar gelang het soort gewas dat er wordt geplant, kan er een breder of een smaller stuk worden ingeplant.

Afbeelding 2.2.: schematische weergave activiteiten Rijk Zwaan

2.1.2 *Ontwikkelingen in de groentezadenmarkt*

De veredelingsactiviteiten van groentegewassen veranderen en groeien snel. Dit heeft enerzijds te maken met de jaarlijkse groei van Rijk Zwaan en anderzijds met de internationalisatie. De (technologische) ontwikkelingen binnen de zaadveredelingsbranche gaan razendsnel. Ideeën die vandaag de dag actueel en vooruitstrevend lijken, kunnen morgen alweer zijn achterhaald. Het is voor Rijk Zwaan dan ook lastig om een lange termijnvisie op detailniveau te geven. Hieronder wordt de visie op hoofdlijnen gegeven.

Rijk Zwaan is een sterk groeiend bedrijf met een autonome groei van circa 10% per jaar gedurende de afgelopen decennia. De verwachting is dat het bedrijf in de komende jaren verder zal groeien. Groei is voor Rijk Zwaan geen doel op zich. De doelstelling van Rijk Zwaan is gericht op continuïteit en winststabilisatie op de lange termijn. Om haar continuïteit in de dynamische markt van groentezaden te kunnen waarborgen zal Rijk Zwaan echter verder moeten groeien om een meer concurrerende dekking te bewerkstelligen van de onderzoeks- en overheadkosten.

De groei heeft ook te maken met de internationalisatie. Niet alleen Rijk Zwaan groeit, maar ook de wereldbevolking neemt sterk toe. De wereldmarkt voor groentezaden groeit hierdoor sterk. De belangrijkste groeimarkten bevinden zich in Azië, landen rond de Middellandse Zee, Oost-Europa en Zuid-Amerika. Deze groei wordt vooral bepaald door toename van het technologisch productieniveau in de verschillende groeimarkten. Hierdoor groeit de vraag naar hoogwaardig uitgangsmateriaal sterk. Daar komt bij dat de veredelingsprogramma's als gevolg van internationalisatie ook breder moeten worden. Elk gebied kent immers zijn eigen specifieke omstandigheden qua klimaat en ziekten. Als gevolg daarvan wordt er inmiddels op meer sporen veredeld dan een paar jaar geleden.

Verder worden ook steeds meer eisen gesteld aan het veredelingsproces zelf. Wensen en eisen van consumenten spelen een steeds grotere rol, waardoor veredeling steeds meer vraaggestuurd wordt. Het resultaat hiervan is dat de levenscyclus van een product steeds korter wordt. Dit vereist toenemende fijnmazigheid (diversiteit) en snelheid van veredelen. In verband daarmee is een verdere intensivering van de R&D activiteiten, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin, noodzakelijk.

Ten slotte wordt ingezet op een breder en meer uitgebalanceerd productenpakket om zo concurrerder te worden. Om die reden heeft de directie van Rijk Zwaan besloten om meer gewassen te gaan veredelen dan voorheen.

In verband met de hierboven beschreven ontwikkelingen zijn extra investeringen vereist in de veredelingscapaciteit. Ook zal de veredeling in meer en steeds beter geconditioneerde en gecontroleerde omstandigheden moeten plaatsvinden. Dit is enerzijds het gevolg van de toenemende eisen aan de kwaliteit en snelheid van het veredelingsproces, en anderzijds van de toepassing van nieuwe technologieën en het toenemende kennisniveau in de veredeling.

Een en ander brengt met zich mee dat er behoefte is aan een uitbreiding van alle gebouwen en voorzieningen van Rijk Zwaan, oftewel meer ruimte voor kantoren, laboratoria, extensieve kassen, intensieve kassen, productiekassen, tunnels, selectievelden etc. Bij de uitbreiding wordt tevens beoogd de bedrijfsactiviteiten beter te positioneren zodat de bedrijfsvoering efficiënter kan verlopen.

2.1.3 *Locatie Eerste Kruisweg te Fijnaart*

Rijk Zwaan realiseert een uitbreiding van de kantoren en het laboratorium op de locatie aan de Eerste Kruisweg in Fijnaart. Maar verder is er ook een actuele behoefte aan een uitbreiding van

het oppervlak aan kassen waarin arbeidsintensieve werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Deze uitbreidingen houden om te beginnen verband met het feit dat bestaande veredelingsprogramma's (van onder andere sla, spinazie en radijs) breder worden omdat elk programma zijn eigen omstandigheden kent m.b.t. klimaat en ziekten. Anderzijds houden deze verband met het feit dat Rijk Zwaan meer gewassen gaat veredelen dan voorheen, onder andere asperge en aardbei. Door deze veranderingen is er meer behoefte aan intensieve kassen. Het voornemen is om de gewassen die met minder warmte kunnen groeien, zoals asperge en kool, door te schuiven naar de extensieve kassen (aan bijvoorbeeld de Oude Heijningsedijk). De kassen aan de Eerste Kruisweg zullen dan met name worden gebruikt voor gewassen die beter gedijen bij een hoger temperatuurregime. Het is de bedoeling dat Rijk Zwaan uiteindelijk alle kassen op de locatie aan de Eerste Kruisweg gaat gebruiken als intensieve kassen.

2.1.4 Locatie Oude Heijningsedijk 16b te Heijningen

Omdat waarschijnlijk alle kassen aan de Eerste Kruisweg intensief gebruikt zullen gaan worden, is Rijk Zwaan op zoek gegaan naar een locatie waar de extensieve kassen ondergebracht kunnen worden. Verder is er thans ook behoefte aan een uitbreiding van het totale oppervlak aan extensieve kassen. Het gaat hier dus om kassen die gebruikt worden voor de veredeling en de selectie.

De locatie aan de Oude Heijningsedijk 16b is hiervoor uitermate geschikt vanwege de specifieke bodemgesteldheid ter plaatse. Hier kunnen om te beginnen de selectie van sla in de grond en het maken van inteelten bij planten in de grond worden ondergebracht. Dit zijn activiteiten die nu nog plaatsvinden in de kas extensief op de locatie aan de Eerste Kruisweg. Verder is het voornemen ook om de selectie van gewassen die in de winter en het voorjaar in kassen worden geteeld, zoals sla op goten, radijs en spinazie, te gaan concentreren op de locatie aan de Oude Heijningsedijk. Deze teelten vinden op dit moment plaats in gehuurde kassen in andere gemeenten. Deze kassen op diverse (kleinere) percelen heeft Rijk Zwaan gehuurd vanwege de toegenomen ruimtebehoefte van de afgelopen jaren. Rijk Zwaan wil echter de verdelings- en selectieactiviteiten zoveel mogelijk concentreren op eigen grond. Rijk Zwaan heeft hierbij namelijk goede kwaliteit grond nodig en investeert daarvoor liever in eigen grond dan in gehuurde grond.

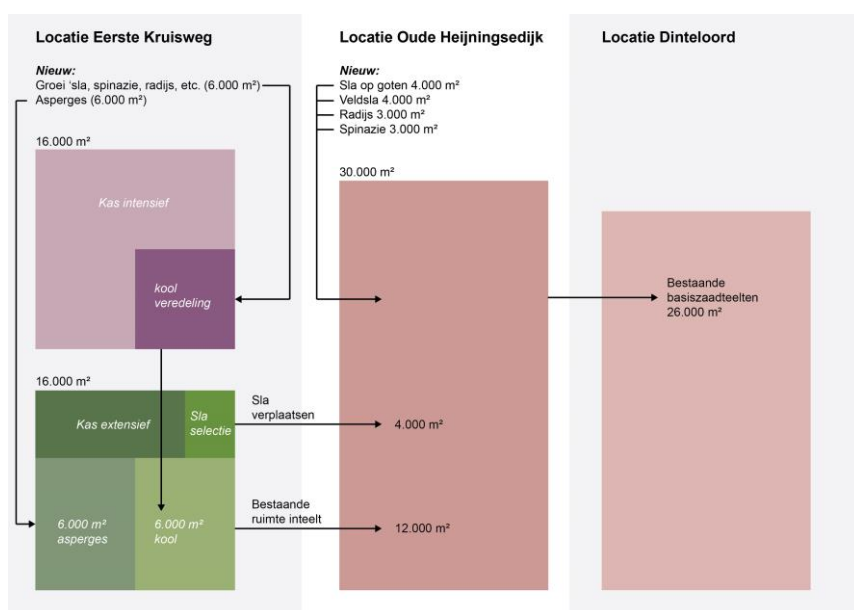
De grond aan de Oude Heijningsedijk 16b bezit dezelfde gunstige eigenschappen als de percelen aan de Eerste Kruisweg. Dit is van groot belang aangezien de gewassen in de volle grond worden geteeld. Bovendien zijn deze percelen al in eigendom van Rijk Zwaan en bevindt de locatie zich op korte afstand van de vestiging aan de Eerste Kruisweg. Verder is een groot voordeel dat Rijk Zwaan de arbeidsextensieve werkzaamheden die nu op verschillende locaties worden uitgevoerd op deze locatie voor een groot deel kan concentreren. Dit betekent dat de verschillende bedrijfsprocessen efficiënter kunnen plaatsvinden en dat het totale aantal verkeersbewegingen zal verminderen. Tenslotte zijn de bestaande kassen op het perceel op grond van het vigerende planologische regime al toegestaan. Deze bestaande oppervlakte aan kassen (2,6 ha) is mogelijk gemaakt door middel van de in het vigerende bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid, op grond waarvan het college van B&W de bevoegdheid heeft een uitbreiding tot maximaal 3,5 ha mogelijk te maken. Zodoende hoeft voor de actuele plannen van Rijk Zwaan om 3 ha kassen mogelijk te maken slechts in beperkte mate (namelijk 0,4 ha extra) van het vigerende planologische regime te worden afgeweken.

2.1.5 Locatie AFC Dinteloord

Eind 2015 en medio 2017 heeft Rijk Zwaan ook gronden aangekocht op het Agro Food Cluster (AFC) in Dinteloord. Derhalve kan de vraag gesteld worden waarom de extensieve kassen niet daar worden ondergebracht. Rijk Zwaan gaat daar wel kassen plaatsen, maar die kassen zullen waarschijnlijk voor het grootste deel gebruikt gaan worden voor de productie. Dat is iets anders

dan veredeling en selectie. Zaadveredeling en -selectie dient namelijk in extra geconditioneerde en gecontroleerde omstandigheden plaats te vinden, waarbij de samenstelling van de grond een belangrijke rol speelt. Op de locatie aan de Oude Heijningsedijk is sprake van lichte grond, vergelijkbaar met de gronden aan de Eerste Kruisweg. Deze gronden zijn uitermate geschikt voor zaadveredeling en -selectie. Op het AFC is echter sprake van een veel zwaardere grondslag. Om die reden is het niet gewenst dat een cluster van extensieve kassen geplaatst wordt op het AFC. Voor de productie van zaden is de samenstelling van de zware grond minder kritisch. Daarom kan het AFC wel goed gebruikt worden voor de zaadproductie. Door de groei van Rijk Zwaan zullen ook de productiekassen moeten toenemen.

Om op de locatie aan de Oude Heijningsedijk 16b voldoende ruimte te creëren voor extensieve kassen voor veredeling, zal een groot deel van de bestaande zaadproductieruimten worden verplaatst naar Dinteloord. Om de verplaatsing van de verschillende teelten inzichtelijk te maken is een en ander in afbeelding 2.3 schematisch weergegeven. Het betreft een indicatie.

Afbeelding 2.3.: schematische weergave verplaatsing verschillende teelten

2.1.6 Verwachting toekomstige ontwikkelingen

Rijk Zwaan heeft de afgelopen jaren al de nodige uitbreidingen gerealiseerd. De herontwikkeling en uitbreiding van de extensieve kassen op de locatie aan de Oude Heijningsedijk 16b vormt de volgende stap in deze ontwikkeling. De verwachting is dat Rijk Zwaan – nadat ook deze laatste ontwikkeling mogelijk is gemaakt – de komende jaren vooruit kan met de ontwikkelruimte die de vigerende bestemmingsplannen dan bieden. Zoals hierboven al gemeld gaan de ontwikkelingen in de branche echter razendsnel en valt niet uit te sluiten dat er over enkele jaren alweer anders wordt gedacht over de benodigde ruimten en locaties. Hieronder wordt een inschatting gegeven van de toekomstige ontwikkelingen zoals deze thans realistisch lijken.

Locatie Eerste Kruisweg te Fijnaart

Op de locatie aan de Eerste Kruisweg worden de komende jaren nog de nodige ontwikkelingen verwacht. Het voornemen bestaat om op korte termijn een extra fytotrongebouw (met klimaatcellen/groeikamers) te realiseren en op de middellange termijn een verdere uitbreiding van de kantoren/laboratoria. Deze voorzieningen kunnen echter naar verwachting gerealiseerd worden binnen het bouwvlak dat in het vigerende bestemmingsplan is opgenomen. Verder kan

op deze locatie een uitbreiding van intensieve kassen worden gerealiseerd door extensieve kassen om te bouwen tot intensieve kassen.

Locatie Oude Heijningsedijk 16b te Heijningen

Op de locatie aan de Oude Heijningsedijk 16b wordt met het onderhavig plan een uitbreiding van extensieve kassen mogelijk gemaakt. De verwachting is dat daarmee op deze locatie voldoende ruimte voor extensieve (selectie- en veredelings)kassen gerealiseerd wordt voor de komende jaren.

Locatie AFC Dinteloord

Verder wordt op de locatie op het AFC in Dinteloord gewerkt aan een grootschalige ontwikkeling van circa 50 ha kassen. Het grootste deel van de vollegrond gerelateerde teelten die in het Westland in gehuurde kassen zijn ondergebracht, zullen naar deze locatie overgebracht worden. Het gaat met name om productiedoeleinden. Het doel is uiteindelijk om alle vollegronds gerelateerde activiteiten in West-Brabant te hebben en alle glasgewassen in het Westland te concentreren. Rijk Zwaan hoopt dit rond 2022 gerealiseerd te hebben. Verder is de visie om de tunnelkassen die nu nog staan op de locatie aan de Eerste Kruisweg en de tunnelkassen die tijdelijk zijn ondergebracht op de locatie aan de Zuidlangeweg op termijn te verplaatsen naar het AFC in Dinteloord. Tenslotte is het voornemen om de zaadschonerij te verplaatsen van de Appelaarseweg naar deze locatie. Het voordeel is dan dat selecteurs veel minder reizen zullen hoeven te maken om hun teelten te volgen. Ze hoeven niet meer naar het Westland op en neer te rijden. Bovendien hoeven de zaden die in het Westland geteeld zijn niet meer naar de Appelaarseweg vervoerd te worden. De geproduceerde zaden kunnen op de locatie in Dinteloord met intern transport vervoerd worden.

2.1.7 Clustering

Als gevolg van de voorgenoemde beoogde ontwikkelingen zal Rijk Zwaan in de toekomst, in plaats van versnipperd over vele locaties, nog slechts op enkele locaties zijn gevestigd binnen de gemeente Moerdijk, voor het overgrote deel aan de Eerste Kruisweg te Fijnaart en aan de Oude Heijningsedijk 16b te Heijningen. Op deze locaties zullen de research & development-activiteiten worden geconcentreerd. De productie- en andere faciliteiten worden grotendeels ondergebracht in Dinteloord. Door deze clustering worden de werkafstanden geminimaliseerd en worden de onderzoeksvoorzieningen maximaal gebruikt.

2.1.8 Status aparte

In het sectorale beleid worden visies op de toekomstige leefomgeving vertaald naar regels of doelstellingen voor bepaalde gebieden, regio's, specifieke locaties, toekomstige ontwikkelingen, enzovoorts. Naar hun aard hebben deze regels en doelstellingen een algemeen karakter, waarin geen rekening wordt gehouden met specifieke bedrijven die niet binnen deze algemene kaders zijn onder te brengen, zoals Rijk Zwaan. Rijk Zwaan is immers een zeer specifiek bedrijf dat bijvoorbeeld niet als glastuinbouwbedrijf kan worden beschouwd.

Het bedrijf Rijk Zwaan heeft een 'status aparte'. Het bedrijf is in het verleden (door provincie en gemeente) reeds aangeduid als een 'aan de landbouw gelieerd bedrijf' of een 'specifiek bedrijf'. De activiteiten van Rijk Zwaan in de gemeente Moerdijk kunnen niet als reguliere glastuinbouwbedrijvigheid worden aangemerkt. Zo wordt door Rijk Zwaan bijvoorbeeld - anders dan bij glastuinbouwbedrijven - slechts een klein deel van de grond gebruikt voor kassen en wordt in de (extensieve) kassen direct in de volle grond geteeld. Rijk Zwaan is dus in beginsel een grondgebonden bedrijf. Er is een continue wisselwerking tussen de selectievelden in de volle grond en de teeltondersteunende kassen (gewassen gaan van binnen naar buiten en vice versa). De hoofdactiviteit van Rijk Zwaan in Moerdijk is vollegronds selectie en veredeling. In verband

daarmee ligt de nadruk op R&D. Er is – en wordt – dan ook veel geïnvesteerd in onderzoeksfaciliteiten, zoals het laboratorium. De kassen en plastic tunnels bij Rijk Zwaan zijn teeltondersteunend. Naast deze teeltondersteunende voorzieningen beschikt Rijk Zwaan over meer dan 100 hectare cultuurgrond in Moerdijk, waarop gewassen in de volle grond worden geteeld. In het verlengde hiervan kan Rijk Zwaan eerder aangemerkt worden als een (vollegronds)teeltbedrijf.

De totale bedrijfsvoering van Rijk Zwaan kent een bijzonder en veelzijdig karakter dat maakt dat de bedrijfsvoering als geheel niet zonder meer vergeleken kan worden met de bedrijfsvoering van een regulier agrarisch bedrijf of een glastuinbouwbedrijf.

2.2 Beleidskader

In deze paragraaf wordt een beleidsanalyse gegeven, waarin wordt ingegaan op het ruimtelijke beleid op provinciaal en gemeentelijk niveau dat relevant is voor dit bestemmingsplan.

2.2.1 Provinciaal beleid

Agenda van Brabant

In de Agenda van Brabant (december 2010) geeft de provincie haar visie weer over de toekomst van de provincie Noord-Brabant. Met de Agenda van Brabant wil de provincie richting geven aan het versterken van haar regionale identiteit, het concurrerend vermogen, het vestigingsklimaat, een robuuste en veerkrachtige natuur, een efficiënt vervoersysteem en een gezonde leefomgeving.

In de Agenda van Brabant wordt het vergroten van de dynamiek en innovatiekracht van de sectoren Farma, Medical en Food gezien als een belangrijke kans voor de regionale economie. Voorliggend plan voorziet in de ontwikkeling van het plangebied als veredelingslocatie voor vollegrondsgroenten. Daarnaast wordt 3 ha aan kassen voor de selectie van vollegrondsgroenten onder glas mogelijk gemaakt. Voorts wordt het op basis van de opgenomen afwijkingsbevoegdheid mogelijk om in de toekomst de schuur te vergroten naar 6.000 m².

Kenmerkend voor het bedrijf is de dynamiek en de snelheid waarmee nieuwe ontwikkelingen elkaar opvolgen, hetgeen in lijn is met de provinciale visie om de dynamiek en innovatiekracht van de foodsector te vergroten.

Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

Op 19 maart 2014 is de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (PSRO) 2014 in werking getreden. De Structuurvisie RO van de provincie Noord-Brabant geeft de hoofdlijnen voor het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040).

De gronden van Rijk Zwaan aan de Oude Heijningsedijk zijn in de Structurenkaart grotendeels aangeduid als 'accentgebied agrarische ontwikkeling'. Landbouw is een belangrijke drager van de plattelandseconomie. Bepaalde delen van Noord-Brabant worden gekenmerkt door akkerbouw, de teelt van akkerbouwmatige groenten en intensieve vollegronds groenteteelt op grote percelen. Deze sectoren zijn beeldbepalend voor het landschap en zijn gebaat bij een goede infrastructuur en verkaveling. De provincie wil dan ook ruimte bieden voor de verdere ontwikkeling van de land- en tuinbouw, mits deze bijdraagt aan een verdere verduurzaming van de sector.

Het voorliggende bestemmingsplan biedt ruimte voor het uitbreiden en versterken van de bestaande bedrijfsactiviteiten. Bovendien hecht Rijk Zwaan in haar bedrijfsvoering grote waarde aan duurzaamheid, hetgeen aansluit bij de wens van de provincie om de land- en tuinbouwsector verder te verduurzamen.

Verordening Ruimte 2014

Provinciale Staten hebben op 7 februari 2014 de Verordening Ruimte 2014 vastgesteld, die op 19 maart 2014 in werking is getreden. De onderwerpen die in de Verordening staan, komen uit de provinciale structuurvisie. De Verordening stelt de belangen die in de structuurvisie zijn genoemd veilig. De regels die in de Verordening staan moeten gemeenten in acht nemen bij het opstellen van ruimtelijke instrumenten. Daarnaast regelt de Verordening de organisatie van het regionaal ruimtelijk overleg waarin afspraken worden gemaakt over woningbouw, bedrijventerreinen en kantorenlocaties. De Verordening kent ook een aantal regels dat de burger bindt. Deze hebben betrekking op de ontwikkeling van intensieve veehouderij in de zogenaamde extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden, landbouwontwikkelingsgebieden en in het bijzonder op de intensieve geiten- en schapenhouderijen.

Belangrijke onderwerpen in de Verordening zijn:

1. Stedelijke ontwikkelingen
2. Cultuurhistorie
3. Agrarische ontwikkeling en windturbines
4. Water
5. Natuur en landschap

Algemeen

In de verordening zijn algemene regels opgenomen ter bevordering van de ruimtelijke kwaliteit. Als een bestemmingsplan voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied, moet zorg worden gedragen voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het betrokken gebied en de naaste omgeving. Daarbij staat het principe van zorgvuldig ruimtegebruik centraal (wat voor ruimtelijke ontwikkelingen in ieder geval inhoudt dat ingeval van stedelijke ontwikkeling toepassing is gegeven aan artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (ladder voor duurzame verstedelijking)).

Tevens wordt een belangenafweging gevraagd, waarbij de gevolgen in beeld worden gebracht voor cultuurhistorische, ecologische, landschappelijke en aardkundige waarden, bodemkwaliteit, waterhuishouding, monumenten en overige ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden. Er moet worden aangetoond dat de omvang van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen passend is in de omgeving en dat het met de ontwikkeling samenhangende personen- en goederenvervoer goed kan worden afgewikkeld. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten bovendien gepaard gaan met een aantoonbare en uitvoerbare fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap en cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied.

Gemengd landelijk gebied

Het plangebied is gelegen in een gebied dat door de provincie is aangewezen als 'gemengd landelijk gebied'. In artikel 7 van de Verordening is voor verschillende typen bedrijven aangegeven in hoeverre deze zijn toegestaan in het gemengd landelijk gebied. Voor onderhavig plan is dit een lastig aspect, omdat Rijk Zwaan niet goed in één van deze typen bedrijven valt onder te brengen. In artikel 7 zijn namelijk onder andere regels gesteld voor

vollegrondteeltbedrijven en voor glastuinbouwbedrijven. De bedrijfsvoering van Rijk Zwaan richt zich echter op de veredeling van vollegrondsgroenten.

De selectieteelten van Rijk Zwaan op de verschillende locaties in de nabije omgeving van Fijnaart in Moerdijk vinden grotendeels plaats in de volle grond, en daarnaast in kassen en deels met behulp van teeltondersteunende voorzieningen. Al met al kan niet gezegd worden dat het bedrijf geheel valt onder de definitie van een vollegrondsteeltbedrijf, maar ook niet onder de definitie van een glastuinbouwbedrijf. Het is immers niet zo dat de bedrijfsvoering geheel of in overwegende mate niet in gebouwen plaatsvinden, maar ook niet geheel of in overwegende mate in kassen. Zowel de teelten in de volle grond als de teelten in de kassen vormen een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering. Omdat het in het onderhavige geval gaat om een (geringe) uitbreiding van het oppervlak aan kassen van (2,6 ha naar 3 ha) en de kassen een wezenlijk onderdeel uitmaken van het bedrijfsproces dient in dit geval aansloten te worden bij de in de Verordening Ruimte opgenomen regeling voor glastuinbouwbedrijven.

In lid 1 van artikel 7.5 van de Verordening Ruimte is geregeld dat een bestemmingsplan dat is gelegen in gemengd landelijk gebied (a) bepaalt dat vestiging van en omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf niet zijn toegestaan, en (b) kan bepalen dat uitbreiding van een bestaand glastuinbouwbedrijf is toegestaan tot ten hoogste 3 hectare netto glas, mits:

- I. is aangetoond dat de uitbreiding noodzakelijk is om de continuïteit van het bedrijf voor langere termijn te waarborgen;
- II. de toelichting een verantwoording bevat dat er een zorgvuldige dialoog gevoerd is, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling.

In het onderhavige geval is geen sprake van de (nieuw)vestiging van een glastuinbouwbedrijf, maar van uitbreiding van bestaande kassen. Op het perceel bevindt zich immers reeds 2,6 ha aan kassen. Bovendien kan Rijk Zwaan niet strikt worden gezien als glastuinbouwbedrijf. Rijk Zwaan maakt een sterke groei door en als gevolg daarvan dient op alle vlakken te worden uitgebreid. Een groot deel van het plangebied blijft onbebouwd ten behoeve van de selectie en veredeling in de open lucht.

De uitbreiding van de bedrijfsgebouwen (laboratorium en kantoren) en van intensieve kassen wordt gerealiseerd op de locatie aan de Eerste Kruisweg, maar daardoor is er op die locatie geen ruimte meer voor de extensieve kassen. Om die reden is het voor de continuïteit van het bedrijf noodzakelijk om een andere locatie te vinden voor de extensieve kassen.

De ontwikkeling van onder andere 3 ha kas voldoet aan artikel 7.5 van de Verordening Ruimte. Wel moet conform artikel 7.5 lid 2 onder a. een bijdrage worden geleverd aan de ruimtelijke kwaliteit als bedoeld in artikel 3.1.

Op grond van artikel 3.1 van de Verordening Ruimte zal het bestemmingsplan moeten voorzien in een verantwoording dat (a) het plan bijdraagt aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, waaronder in ieder geval een goede landschappelijke inpasbaarheid. In paragraaf 2.4 van deze toelichting wordt nader ingegaan op de landschappelijke inpassing.

Verder zal het plan een verantwoording moeten bevatten dat (b) toepassing is gegeven aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is dit echter een relatief begrip. Het uitgangspunt van de provincie Noord-Brabant is namelijk om nieuwe ontwikkelingen binnen bestaand stedelijk gebied onder te brengen. Gelet op het feit dat er binnen

bestaand stedelijk gebied geen ruimte bestaat voor een dergelijk groot ruimtebeslag, lijkt dit op voorhand onmogelijk. Bovendien is binnen het plangebied reeds een kassencomplex aanwezig. Bij ontwikkelingen buiten bestaand bebouwd gebied wil de provincie daarom dat de initiatiefnemer zorgt voor een investering in het landschap om daarmee het verlies aan omgevingskwaliteit te beperken. Zoals reeds vermeld wordt hierin voorzien.

Verder worden in lid 3 van artikel 3.1 nog een aantal aspecten genoemd die in de toelichting op het bestemmingsplan aan de orde dienen te komen. Deze aspecten zullen nader in deze toelichting aan de orde komen.

Ten slotte is in lid 1 van artikel 3.2 van de Verordening Ruimte bepaald dat een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied, onderbouwt dat die ruimtelijke ontwikkeling gepaard gaat met een fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van de bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied of de omgeving.

Blijkens de toelichting op de Verordening heeft het begrip 'landschap' niet alleen betrekking op groenontwikkeling maar ook op de sloop of uiterlijke verschijningsvorm van bebouwing. In het derde lid is aangegeven dat de in het eerste lid bedoelde verbetering mede kan betreffen de landschappelijke inpassing van bebouwing en het slopen van bebouwing. Op deze aspecten is in het voorgaande reeds ingegaan.

Afsprakenkader Kwaliteitsverbetering van het landschap in de regio West-Brabant

Op 18 december 2014 is in het RRO West-Brabant het 'Afsprakenkader Kwaliteitsverbetering van het landschap in de regio West-Brabant' vastgesteld. Hierin zijn eenduidige afspraken vastgelegd die de regio West-Brabant en de provincie gezamenlijk hebben gemaakt met betrekking tot de toepassing van het principe 'kwaliteitsverbetering van het landschap'. Dit principe vindt zijn oorsprong in de Structuurvisie en Verordening Ruimte. Kwaliteitsverbetering van het landschap is in principe van toepassing op alle ruimtelijke ontwikkelingen buiten het bestaand stedelijk gebied, en dus ook bij het onderhavige plan van Rijk Zwaan.

De systematiek van het afsprakenkader is dat wordt gewerkt met drie categorieën:

- Categorie 1: Ruimtelijke ontwikkelingen met nauwelijks tot geen landschappelijke invloed en waarbij geen (extra) kwaliteitsverbetering van het landschap wordt geëist.
- Categorie 2: Ruimtelijke ontwikkelingen met weinig landschappelijke invloed, dan wel ruimtelijke ontwikkelingen die van nature aan het buitengebied zijn gebonden, of plaatsvinden in hiervoor aangewezen gebieden. De kwaliteitsverbetering vindt plaats in de vorm van landschappelijke inpassingsmaatregelen. Deze categorie is niet limitatief.
- Categorie 3: Ruimtelijke ontwikkelingen welke niet tot categorie 1 of 2 behoren. De kwaliteitsverbetering wordt berekend op basis van de bestemmingswinst.

De beschrijving en verantwoording van de maatregelen ten behoeve van de kwaliteitsverbetering van het landschap, zowel op basis van categorie 2 als 3, dienen opgenomen te worden in de ruimtelijke onderbouwing. Onderbouwd dient te worden dat de kwaliteitsverbetering in verhouding is tot de ontwikkeling, en inzichtelijk dient te zijn, volgend uit een deugdelijk landschappelijk inpassingsplan en een beschrijving van maatregelen, dat aan het afsprakenkader wordt voldaan. Omdat voor alle ruimtelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied het principe van kwaliteitsverbetering van het landschap geldt, dient een beschrijving hiervan in alle gevallen, ook

wanneer sprake is van categorie 1, onderdeel uit te maken van de ruimtelijke onderbouw. In paragraaf 2.4. van deze toelichting wordt uitgebreid ingegaan op de landschappelijke inpassing van het plan.

In het geval van het plan van Rijk Zwaan aan de Oude Heijningsedijk 16b is sprake van een categorie 2-ontwikkeling en niet van een categorie 3-ontwikkeling. Er is dan wel sprake van een (beperkte) vergroting van de geldende bouwmassa (het wordt mogelijk om 3 ha aan kassen op te richten terwijl het vigerende plan 2,6 ha toelaat, en eveneens worden de mogelijkheden voor overige gebouwen ruimer), maar de vergroting van de bouwmassa is dusdanig beperkt dat deze geen beduidende invloed heeft op de omgeving. Zoals gezegd wordt in paragraaf 2.4. uiteen gezet dat sprake is van een goede landschappelijke inpassing, waarmee sprake is van een categorie 2-ontwikkeling.

2.2.2 Gemeentelijk beleid

Strategische Visie voor Moerdijk 2030

De gemeente Moerdijk wordt met een aantal ingrijpende ontwikkelingen geconfronteerd, zoals vergrijzing, ontgroening, de globalisering van de toeristisch-recreatieve en agrarische sector, schaalvergroting in de omgeving waarin de gemeente opereert en niet in de laatste plaats de voortgaande decentralisatie van rijksoverheidstaken. Deze en andere ontwikkelingen stellen de gemeente op korte en (middel)lange termijn voor grote opgaven.

De uitvoering van de visie en het beleid rondom die opgaven wordt voor de periode van 2009-2030 op robuuste wijze ingezet. Dit doet de gemeente door in een visie op de (middel) lange termijn - op strategisch niveau - richting te geven aan de ontwikkelingen in de samenleving en aan de eigen positie in de regio. De strategische visie voor de gemeente Moerdijk heeft tot doel te komen tot een:

1. ontwikkelingsrichting voor de lange termijn;
2. kapstok en referentiekader voor integraal afgestemd gemeentelijk beleid;
3. duidelijke missie die kan worden uitgedragen naar buurgemeenten, provincie en rijk.

De strategische visie maakt het mogelijk om op langere termijn een consistent beleid te voeren, en nieuwe ontwikkelingen snel te combineren met al ingeslagen richtingen, waarmee de gemeente Moerdijk een integraal beleid kan voeren en beter kan anticiperen op veranderingen in de maatschappij, wet of wensen.

Paraplunota's Maatschappij, Economisch klimaat en Leefomgeving

De voornoemde paraplunota's zijn bedoeld als kapstok voor alle gemeentelijke beleidsnotities. Ze zorgen ervoor dat er meer samenhang tussen beleid is en er minder beleidsplannen in algemene zin gemaakt worden. De gemeentelijke ambities en doelen staan centraal in de paraplunota's. Hieraan kan alle beleid en uitvoering verbonden worden. De uitvoeringsstrategie benoemt de hoofdrichting die wordt ingezet om de doelstellingen te realiseren.

Met de paraplunota's zet Moerdijk nadrukkelijk in op een toekomst in het teken van duurzaamheid. De gemeente wil de mens centraal plaatsen als onderdeel van de samenleving. De samenleving is een samenspel van aspecten die de mens zelf betreffen, de leefomgeving en bedrijvigheid. Moerdijk kiest daarom voor de 'definitie' die betrekking heeft op de 'duurzame samenleving' die uiteen valt in drie pijlers Maatschappij (people), Leefomgeving (planet) en Economisch-Klimaat (profit).

- Paraplunota 'Maatschappij' richt zich op mensen en de omgeving waarin zij met elkaar samenleven. De manier waarop mensen met elkaar samenleven wordt beïnvloedt door de omgeving en andersom.
- Paraplunota 'Leefomgeving' richt zich op de fysieke leefomgeving en onderscheidt daarin de elementen bodem, water, lucht, grondstoffen, natuur en de samenhang daartussen.
- Paraplunota 'Economisch Klimaat' richt zich op economie en bedrijvigheid. Economisch Klimaat is het 'klimaat' waarbinnen economische ontwikkeling plaatsvindt.

Paraplunota Maatschappij

In de Paraplunota Maatschappij 2014-2030 zijn de ambities uitgewerkt om te bouwen aan een duurzame samenleving. Deze paraplunota kent vijf thema's, te weten wonen, gezondheid, woonomgeving, sociale structuur en ondersteuning. Elke thema heeft een eigen ambitie, die is uitgewerkt in doelen en een uitvoeringsstrategie. Bij wonen streeft de gemeente naar een passende woningvoorraad en wordt ingezet op levensloop-bestendigheid, duurzaamheid en veiligheid van met name de bestaande woningvoorraad. De gemeente streeft ernaar dat meer inwoners kiezen voor een gezonde leefstijl. Daarnaast wordt ingezet op een goede en veilige woonomgeving gebaseerd op behoefte en draagvlak. Ook is een goede sociale structuur een basis voor levendige kernen en voor sociaal-maatschappelijke ondersteuning dichtbij. Van belang is dan dat ondersteuning op elkaar is afgestemd en dat de ondersteuning zo dichtbij mogelijk wordt aangeboden, bij voorkeur in iemands directe leefomgeving.

Paraplunota Leefomgeving

De Paraplunota Leefomgeving richt zich op de fysieke leefomgeving en onderscheidt daarin de elementen ondergrond, water, lucht, grondstoffen, natuur en de samenhang daartussen. Verder gaat het in deze nota over de inrichting en het beheer van de openbare ruimte en het effectief ruimtegebruik, waarvoor de basis is gelegd in de Structuurvisie Moerdijk 2030. Met de Paraplunota Leefomgeving, waarin het beleid dat betrekking heeft op de leefomgeving wordt gebundeld, loopt de gemeente vooruit op de invoering van de Omgevingswet. De nota geeft aan dat Moerdijk uitdrukkelijk inzet op een toekomst die in het teken staat van duurzaamheid. Duurzaamheid is een nieuwe manier van denken waarbij een balans gezocht wordt tussen de pijlers maatschappij, leefomgeving en economisch klimaat. Er is voor gekozen om al het gemeentelijk beleid tegen het licht te houden en te koppelen aan één van deze pijlers en om dit doel te bereiken zijn de drie paraplunota's opgesteld.

Hoofdstuk 4 gaat specifiek over het onderwerp 'lucht'. Hoofddoelen zijn dat de luchtkwaliteit minimaal aan de Europese normen voldoet, er 40% minder CO₂-uitstoot is en een substantiële vermindering van het aantal geur- en geluidgehinderden in 2030. Het voorliggende bestemmingsplan maakt een nieuwe ontwikkeling mogelijk maar dit leidt niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Paraplunota Economisch Klimaat

In de Paraplunota Economisch Klimaat zijn de ambities voor economie en bedrijvigheid uitgewerkt, met een doorkijk naar 2030. De pijler 'Economisch Klimaat' richt zich op economie en bedrijvigheid. Economisch Klimaat is het 'klimaat' waarbinnen economische ontwikkeling plaatsvindt. Het bedrijfsleven staat aan de lat om economische groei (toegevoegde waarde, werkgelegenheid) te realiseren, de overheid/gemeente creëert hiervoor de randvoorwaarden.

Zowel een goed ondernemingsklimaat als een goed woonleefklimaat zijn belangrijk voor een gezond economisch klimaat. Ondernemingsklimaat vanwege de vestigingsmogelijkheden voor

een bedrijf, woonleefklimaat, omdat werknemers simpelweg prettig willen wonen, met de daarbij behorende voorzieningen.

De nota stelt dat naast de midden- en kleinbedrijven die op het grote Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk zijn gevestigd, ook de bedrijven elders in de gemeente belangrijk zijn voor het versterken van de Moerdijkse positie. In het algemeen ligt innovatiekracht (juist) bij het midden- en kleinbedrijf en innovatiekracht is nodig om de concurrentiepositie te versterken en bij te dragen aan de regionaal genoemde speerpuntsectoren, waaronder Biobased economy. Rijk Zwaan, afdeling Fijnaart, is een schoolvoorbeeld van een middenbedrijf in die sector, waar een enorm aandeel innovatie vertegenwoordigd is. Daarbij is wel speciale aandacht voor het terugdringen van het gebruik van fossiele grondstoffen en het bevorderen van het gebruik van duurzame en groene energie en grondstoffen. Rijk Zwaan acht dit erg belangrijk en werkt dan ook inmiddels met moderne warme-koude-installaties, zonnepanelen en warmte-terugwin-installaties.

Structuurvisie “Moerdijk 2030”

De structuurvisie “Moerdijk 2030”, vastgesteld door de gemeenteraad op 9 juni 2011, is een integrale visie die inspeelt op de ontwikkeling van de beide werelden van Moerdijk: het grootschalige (inter-)nationale Moerdijk enerzijds en het ruime, rustige, agrarische Moerdijk met een veel kleinschaliger karakter anderzijds. De visie beoogt ook deze twee werelden samen te brengen zodat ze elkaar kunnen aanvullen en versterken.

Het voorliggende plangebied is in de structuurvisiekaart (zie afbeelding 2.4) aangeduid als agrarisch gebied. In de structuurvisie is aangegeven dat kleinschalige uitbreiding van het bedrijventerrein aan de noordoostzijde van de kern Fijnaart mogelijk is. De toekomstige uitbreidingen van Rijk Zwaan passen binnen het beleid uit de structuurvisie: de landschappelijke inpassing vindt op een zorgvuldige manier plaats en het bedrijf probeert zoveel mogelijk maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Om de landschappelijke inpassing te waarborgen, is in dit bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting opgenomen. Daarnaast is er aandacht voor duurzaamheidsaspecten en is er van directiewege continue aandacht voor de werkomstandigheden en de doorgroeimogelijkheden van de werknemers. Het bedrijf is in 2010 uitgeroepen tot beste werkgever van Nederland onder bedrijven met minder dan 1.000 werknemers in Nederland.

Afbeelding 2.4: uitsnede kaart structuurvisie "Moerdijk 2030" (plangebied is rood omkaderd)

Visie Buitengebied 2016

In 2016 heeft de gemeente Moerdijk voor het buitengebied de 'Visie Buitengebied' vastgesteld. In hoofdstuk 7 van de visie is het dynamisch afwegingskader opgenomen, op basis waarvan de gemeente ontwikkelingen in de toekomst wil beoordelen. Er dient getoetst te worden aan vijf principes. Deze worden hieronder besproken.

Zonering primaire functies

Het plangebied is in de kaart 'prioritaire functies' aangemerkt voor grondgebonden agrarische functies. Rijk Zwaan betreft een grondgebonden agrarisch bedrijf. Daarmee is de voorgestelde ontwikkeling passend binnen de kaders van de visie.

Zonering dynamiek-luwte-rust

Het plangebied wordt gekenmerkt door het omgevingstype 'luwte'. De beoogde ontwikkeling is passend binnen dit omgevingstype, omdat de uitstraling richting de omgeving beperkt is. In de

(nabije) toekomst komen er maximaal 30 tot 40 werknemers op de locatie te werken, waardoor de verkeerstoename beperkt is. In paragraaf 4.11 wordt nader uiteengezet dat er geen problemen verwacht worden inzake de verkeersafwikkeling.

Behoud van balans

Dit principe houdt in dat ruimtelijke ontwikkelingen alleen worden toegestaan als deze een bijdrage leveren aan de kwaliteit en sociaaleconomische ontwikkeling van het buitengebied of gebruik maken van de kwaliteiten van het buitengebied. Met de door Rijk Zwaan beoogde ontwikkeling zal het voorzieningenniveau in de kernen niet worden verstoord, omdat de functie niet concurrerend is met enig ander bedrijf in Moerdijk. Verder is het perceel in de huidige situatie erg rommelig ingedeeld en bevinden zich oude kassen op het perceel. Door de oude opstallen te slopen, het perceel opnieuw in te richten en daarbij maatregelen van landschappelijke inpassing te nemen, wordt een positieve bijdrage geleverd aan de kwaliteit van het buitengebied. Verder biedt de beoogde uitbreiding Rijk Zwaan de mogelijkheid om de werkzaamheden op de locatie aan de Eerste Kruisweg te intensiveren. Dit zal in sociaaleconomisch opzicht werkgelegenheid opleveren. Dit komt het voorzieningenniveau in de kernen alleen maar ten goede.

Bijdragen aan de kwaliteit van het landschap

Met de ontwikkeling zal worden bijgedragen aan de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied door middel van de landschappelijke inpassing. Verwezen wordt naar paragraaf 2.4 van deze toelichting waarin het voorstel voor landschappelijke inpassing nader wordt toegelicht. Middels een voorwaardelijke verplichting, welk is opgenomen in de regels, wordt de landschappelijke inpassingseis juridisch bekrachtigd.

Invloed op de kwaliteit van de leefomgeving

Dit principe komt later in de toelichting (hoofdstuk 4) uitgebreider aan bod. Daarin wordt de ontwikkeling getoetst aan de diverse milieuaspecten. Daarnaast speelt ook de uitstraling van de ontwikkeling richting de buren/omwonenden een rol. Er moet verslag gedaan worden van de wijze waarop de dialoog met de omgeving is betrokken bij de uitwerking van de plannen. Hierop wordt in paragraaf 5.2. uitvoeriger ingegaan.

Tot slot wordt opgemerkt dat het vigerende bestemmingsplan reeds een wijzigingsbevoegdheid bevat op grond waarvan burgemeester en wethouders bevoegd zijn het bouwvlak tot ten hoogste 3,5 ha te vergroten. Met gebruikmaking van deze wijzigingsbevoegdheid is het bouwvlak in het verleden vergroot tot 3,5 ha. Binnen het bouwvlak bedraagt het oppervlak aan kassen 2,6 ha. Deze uitbreiding was echter alleen toegestaan voor zover het ging om een volwaardig zelfstandig glastuinbouwbedrijf. In het onderhavige geval gaat het niet om een volwaardig glastuinbouwbedrijf. De kassen maken immers onderdeel uit van de bedrijfsvoering van Rijk Zwaan, die wordt uitgeoefend op meerdere locaties. Er valt echter niet in te zien waarom een uitbreiding tot 3,5 ha kassen wel ruimtelijk aanvaardbaar zou zijn indien de kassen gebruikt worden door een volwaardig glastuinbouwbedrijf, en niet wanneer deze gebruikt worden door een zaadveredelingsbedrijf. De ruimtelijke uitstraling van de kassen verschilt immers niet. Sterker nog, deze zal bij het gebruik door Rijk Zwaan minder bezwaarlijk zijn dan bij een regulier glastuinbouwbedrijf, aangezien bij de extensieve kassen van Rijk Zwaan geen sprake is van assimilatiebelichting.

Gebiedsplan Heijningen 2014

Leefbaarheid is een belangrijk aspect voor de inwoners van Moerdijk. Daarom is voor elke kern in Moerdijk een gebiedsplan opgesteld. Hiermee wordt ingezet op het versterken van de leefbaarheid van de kernen. Het Gebiedsplan Heijningen beschrijft enerzijds de knelpunten en

kansen, anderzijds de gewenste ontwikkelingen en maatregelen binnen de kern voor een meerjarige periode. Daarom wordt ook wel over 'dorps-/stadsontwikkelingsplan' gesproken. Het beleid richt zich vooral op de sociale en maatschappelijke aspecten.

Een belangrijke uitdaging die wordt genoemd in het gebiedsplan betreft het behoud van voorzieningen. Voorliggende ontwikkeling biedt kansen voor werkgelegenheid in de kern en de omgeving. Nieuwe werkgelegenheid trekt werknemers aan die het voorzieningenniveau in stand kunnen houden. Gelet hierop is de ontwikkeling in lijn met deze uitdaging zoals geformuleerd in het gebiedsplan. Het gebiedsplan bevat geen verdere uitgangspunten die vragen om een concrete vertaling in het voorliggende bestemmingsplan.

2.2.3 Conclusie

Het voorliggende bestemmingsplan voor de gronden van Rijk Zwaan aan de Oude Heijningsedijk 16b past binnen het provinciaal en gemeentelijk beleid. Op provinciaal niveau wordt aangesloten bij de structuurenkaart zoals opgenomen in de provinciale structuurvisie en bij de Verordening Ruimte 2014. Daarmee sluit het voorliggende bestemmingsplan aan bij het provinciaal beleid. Op gemeentelijk niveau wordt aansluiting gezocht bij de visie uit de gemeentelijke structuurvisie, de paraplunota's Maatschappij, Economisch klimaat en Leefomgeving, de Visie Buitengebied en andere beleidsdocumenten.

Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het voorliggende bestemmingsplan niet leidt tot strijdigheden met vigerend ruimtelijk beleid van de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk.

2.3 Bestaande situatie van het plangebied

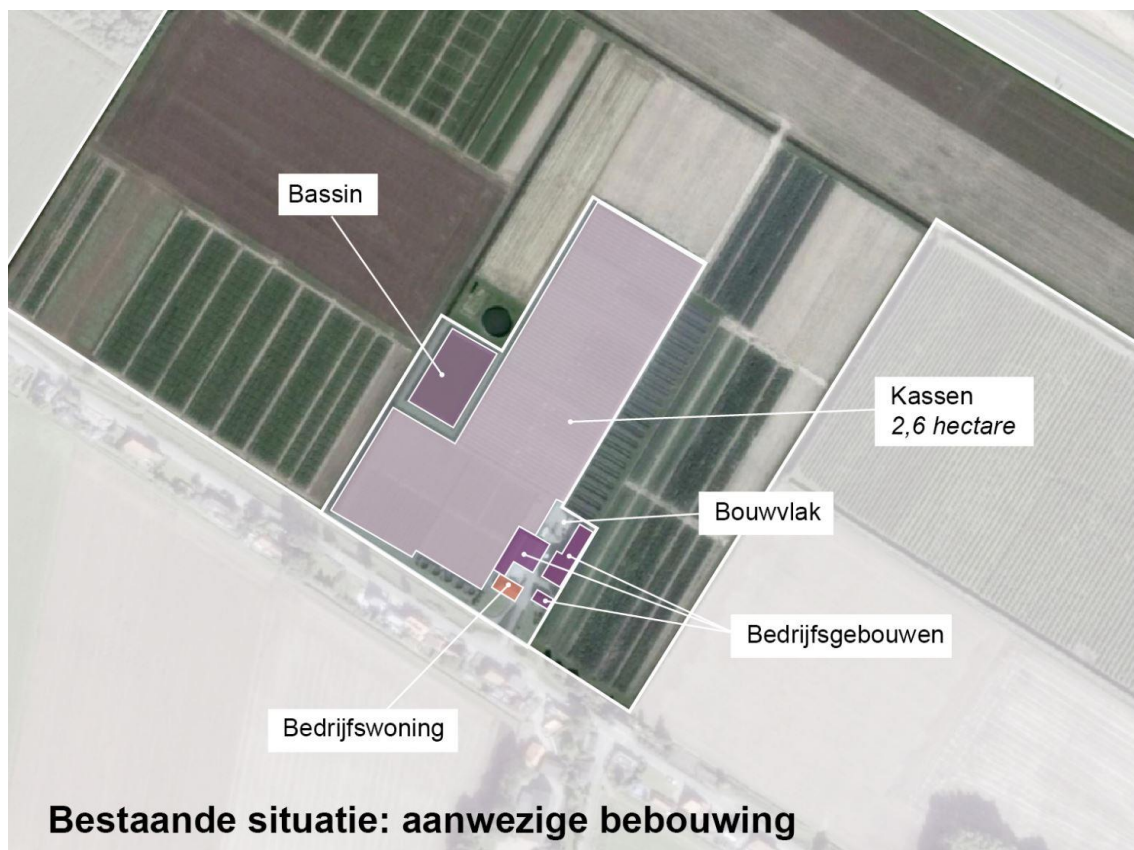
2.3.1 Ruimtelijke structuur

Het plangebied is gelegen in Polder de Oude Heijningen, een open zeeleipolder, vallend onder de 'grote polders' van de gemeente Moerdijk. Het betreft een grootschalige open polder. De polder wordt begrensd door relatief hoge dijken welke de beleving als ruimtelijke entiteit ondersteunen. Kenmerkend voor de polder is het intensief agrarische gebruik door voornamelijk akkerbouw en fruitteelt. Erven en bebouwing zijn als losse dijklinten en polderwegen gegroepeerd. De Oude Heijningsedijk is een belangrijke structuurdrager in het gebied, waaraan de beoogde herontwikkeling plaats zal vinden. Het perceel presenteert zich in de huidige situatie als een rommelig geheel, waarbij de kassen en overige bebouwing 'open en bloot' in het landschap staan, zie afbeelding 2.5. Binnen het bouwvlak bevinden zich in de huidige situatie een tweetal bedrijfswoningen, waarvan er één functioneert als kantine, 2,6 ha glasopstanden, twee schuren van (gezamenlijk) circa 1.150 m² en een waterbassin van circa 2.100 m². Afbeelding 2.6 geeft de huidige inrichting van het bouwvlak weer.

Bestemmingsplan "Rijk Zwaan – Locatie Oude Heijningsedijk 16b"
Toelichting
Vastgesteld, d.d. 27 september 2018

Afbeelding 2.5: zicht op het plangebied (bron: Google Streetview, 2010).

Bestaande situatie: aanwezige bebouwing

Afbeelding 2.6: indeling plangebied met aanwezige bebouwing (bron: KuiperCompagnons, 2016).

De kassen worden in het voor- en het najaar gebruikt voor selectieteelten en in de zomer voor de teelt van basiszaad. De omliggende gronden worden gebruikt voor selectievelden. In de bestaande situatie is reeds over de hele breedte van het perceel (bijna 1300 m) een verharding aanwezig (steenslag) met een breedte van 5 m.

2.3.2 Functionele structuur

Het voorliggende plangebied heeft primair een agrarische functie, waarbij de reeds aanwezige proefvelden van Rijk Zwaan een dominante rol vervullen. De bestaande bebouwing bevindt zich geclusterd op het perceel.

2.4 Gebiedsvisie

Het primaire doel van dit bestemmingsplan is de ontwikkeling ten behoeve van de bedrijfsactiviteiten van Rijk Zwaan mogelijk te maken aan de Oude Heijningsedijk 16b te Heijningen. De toekomstige situatie wordt hieronder uitgebreid toegelicht. Een totaaloverzicht van het plangebied in de toekomstige situatie wordt weergegeven in afbeelding 2.7.

Afbeelding 2.7.: de toekomstige situatie van het plangebied inclusief bebouwing (bron: KuiperCompagnons, 2016).

Algemeen

Rijk Zwaan wil aan de Oude Heijningsedijk 3 ha aan extensieve kassen ontwikkelen voor de veredeling en selectie van vollegrondsgroenten onder glas (sla, spinazie, radijs, veldsla etc.). Momenteel staat er 2,6 ha aan kassen op het perceel die gebruikt werden voor de zaadproductie, maar deze kassen zijn verouderd en niet geschikt en representatief als veredelings- en selectiekas waar rassen worden gemaakt voor de moderne teler. Verder is het perceel erg rommelig ingedeeld. Om die reden heeft het voor Rijk Zwaan de voorkeur om het gehele perceel opnieuw in te richten.

Bedrijfswoning

Het voornemen van Rijk Zwaan is om alle bestaande bebouwing, met uitzondering van één bedrijfswoning, te slopen. In de bestaande situatie zijn er twee bedrijfswoningen aanwezig. Daarvan blijft er dus één behouden.

Kassen

Vervolgens zal een nieuwe kas van 3 ha worden opgericht. Het zal gaan om kassen met een goothoogte van 5 meter en een bouwhoogte van 7 meter. Een goothoogte van 5 meter is thans in de kassenbouw een standaard maat. De nieuwe kas van Rijk Zwaan wordt gebouwd voor de komende 30 jaar. Een goothoogte van 5 meter zorgt, ten opzichte van een lagere goothoogte, die vroeger gebruikelijker was, voor een stabiel en uniform klimaat in alle hoeken van de kas. Uniformiteit in gewas en groei omstandigheden is een van de pijlers voor een goede keus van de veredelaars. Overigens hanteert de gemeente Moerdijk in het totale buitengebied ruimere hoogtes voor kassen, namelijk een goothoogte van maximaal 8 meter en een bouwhoogte van maximaal 10 meter. Rijk Zwaan heeft afspraken gemaakt met de omwonenden over haar plannen

en daarom zijn de goot- en bouwhoogtes in het voorliggende plan verlaagd naar maximaal 5 respectievelijk maximaal 7 meter.

Waterbassin, parkeerplaatsen en schuurkas

Aan de voorzijde van het perceel – voor de kassen – wil Rijk Zwaan een waterbassin, parkeerplaatsen en een schuurkas realiseren zodat de afstand van de kassen tot de huizen aan de Oude Heijningsedijk wordt vergroot. Naar verwachting zal het bassin ongeveer 53 bij 30 meter worden met een diepte van 2,5 meter, in twee vakken. Daarmee zal het ruimte bieden voor afgerond $(1.600 \text{ m}^2 \times 2,5 =) 4.000 \text{ m}^3$ water. Daarmee wordt voldoende waterberging gerealiseerd. Hier wordt in paragraaf 4.10 nader op ingegaan.

Voor de parkeerplaats aan de voorzijde van het perceel is uitgegaan van een oppervlak van 16 bij 30 meter, waarbinnen 24 parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Verder wil Rijk Zwaan een schuin aflopende inrit realiseren in plaats van de huidige steile inrit.

Verder wil Rijk Zwaan een schuurkas van 30 bij 30 meter realiseren (totaal 900 m^2). In deze schuur kunnen onder andere het ketelhuis, de water-technische ruimte, een berging voor machines die in de kas worden gebruikt, een kantine voor de medewerkers, een kantoor voor de bedrijfsleider, flexplekken voor selecteurs en verkeersruimten (gangen, toiletten, serverruimtes etc.) worden ondergebracht. Voor het kantoor en de flexplekken zal een oppervlak van circa 50 m^2 benodigd zijn. Verder kan de kantine in voorkomende gevallen ook als vergaderruimte worden gebruikt. De schuur krijgt een goothoogte van maximaal 5 meter en een nokhoogte van maximaal 7 meter. Het bouwplan voor dit gebouw is nog niet uitgewerkt. De uiteindelijke indeling en verschijningsvorm kan dan ook iets anders zijn dan hierboven beschreven. Uiteraard zijn de regels van het bestemmingsplan maatgevend.

Boerenschuur

Verder is het voornemen om achter de kassen nog een boerenschuur van circa 2.800 m^2 te realiseren waarin een aantal andere functies ondergebracht kunnen worden. Om te beginnen is behoefte aan 1.450 m^2 voor opslag van (grotere) machines die gebruikt worden voor de bewerking van proefvelden en het oogsten van de producten (berging voor trekkers en landbouwvoertuigen). Daarnaast is er 700 m^2 benodigd voor selectieruimtes, ten behoeve van een aantal gewassen die in het seizoen binnen worden geselecteerd (bijvoorbeeld radijs, wortelen en prei). Verder is circa 400 m^2 benodigd voor apparatuur die gebruikt wordt voor digitale fenotypering. Fenotypering is het verzamelen van data door middel van het maken van foto's van het product, het wegen, bepalen van de lengte en/of dikte, het bepalen van de inhoudsstoffen etc. Tenslotte is nog 250 m^2 benodigd voor klimaatcellen voor onder andere de trek van witlof, bewaarcellen voor plantmateriaal indien door weersomstandigheden niet geplant kan worden etc.

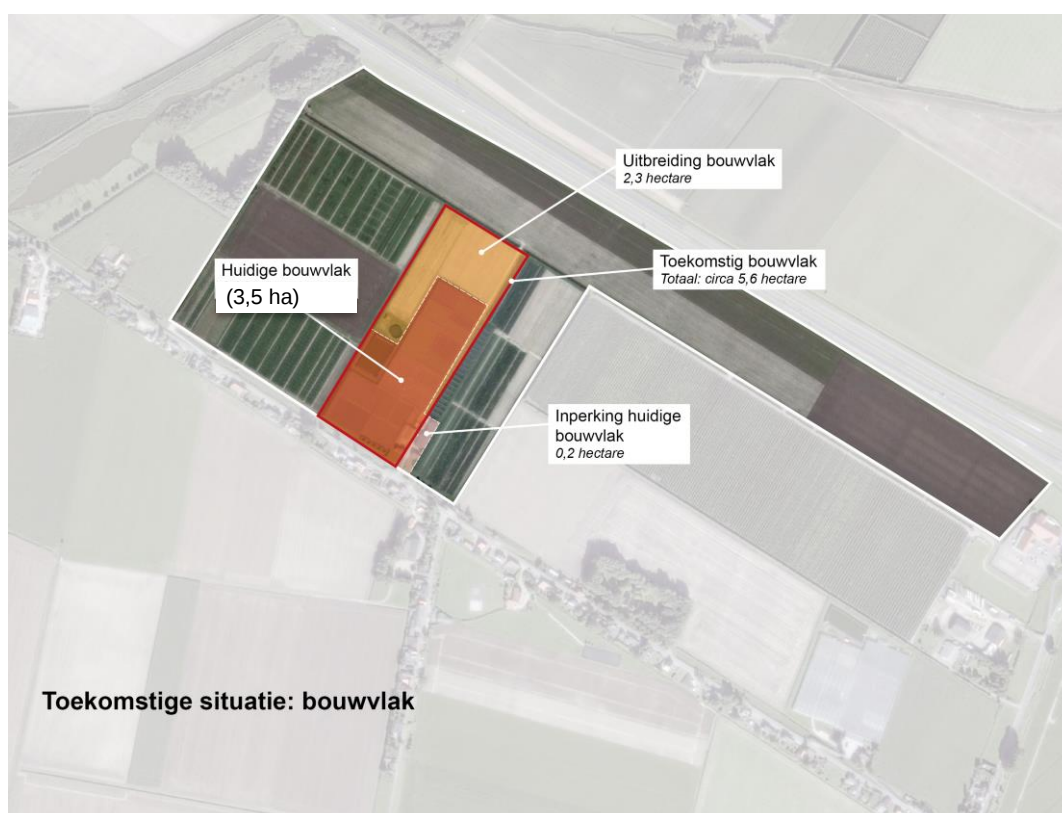
De boerenschuur zal naar verwachting worden uitgevoerd als een bewaarschuur, zoals die in de omgeving voorkomen. De schuur zal een goothoogte van maximaal 5 meter en een totale hoogte van maximaal 10 meter krijgen. In het buitengebied van Moerdijk staat de gemeente verder een goothoogte toe van bedrijfsgebouwen van maximaal 8 m, maar vanwege de door Rijk Zwaan met de omwonenden gemaakte afspraken is die maat in dit bestemmingsplan teruggelegd tot maximaal 5 m. Verder bestaan van de zijde van de gemeente geen bezwaren tegen het hanteren van deze goothoogte. De bouwhoogte van maximaal 10 m is wel gelijk aan de maat die hiervoor in het buitengebied integraal is toegestaan.

Het bouwplan voor dit gebouw is ook nog niet uitgewerkt. De uiteindelijke indeling en verschijningsvorm kan dan ook iets anders zijn dan hierboven beschreven. Uiteraard zijn de regels van het bestemmingsplan maatgevend.

Rondom de boerenschuur zullen circa 16 parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Daarmee zal er voldoende parkeerruimte zijn voor de werknemers die in die schuur moeten zijn. Samen met de 24 parkeerplaatsen aan de voorzijde van het perceel zullen er dan dus in totaal circa 40 parkeerplaatsen op het perceel aanwezig zijn. In paragraaf 4.11 wordt nader ingegaan op de parkeerbalans.

Vergroting bouwvlak

Rijk Zwaan is voornemens om het perceel logischer in te delen en ruimer op te zetten. Om dit mogelijk te maken zal het bouwvlak vergroot worden. De vergroting van het bouwvlak die met onderhavig plan mogelijk wordt gemaakt wordt in afbeelding 2.8. weergegeven.

Afbeelding 2.8.: het toekomstige bouwvlak (bron: KuiperCompagnons, 2016)

Het bouwvlak wordt vergroot van 3,5 ha naar 5,6 ha. Daarbij wordt opgemerkt dat de vergroting vooral nodig is om het perceel logischer te kunnen indelen en voor de flexibiliteit. Het is echter niet de bedoeling om het gehele bouwvlak te bebouwen. Per saldo zal de oppervlakte aan kassen nauwelijks toenemen (3 ha in plaats van 2,6 ha). Wel is voorzien in een toename van het oppervlak aan schuren van 1.150 m² naar 3.700 m² (met de mogelijkheid om uit te breiden tot in totaal 5.900 m², zie hieronder). In totaal zal het bebouwde oppervlak echter slechts beperkt toenemen ten opzichte van de huidige situatie. De regels van dit bestemmingsplan geven hiervoor duidelijke maxima. Voor het overige zal het bouwvlak gebruikt worden voor een betere infrastructuur, voor parkeren en voor landschappelijke inpassing. Dit zal de ruimtelijke uitstraling van het perceel ten goede komen.

Rijk Zwaan wil de kassen in één rechthoekig blok realiseren. De nieuwe kas zal iets smaller worden dan de huidige kassen, maar ongeveer even diep. Daarbij wil Rijk Zwaan de kassen op een wat grotere afstand van de weg en de woningen aan de Oude Heijningsdijk plaatsen. Het bassin, de schuurkas en de parkeerplaatsen kunnen dan voor de kassen worden gerealiseerd, zodat het zicht op de kassen en de schuur aan de achterzijde van het perceel verminderd wordt. Ook hier geldt weer dat het bouwplan nog niet definitief is uitgewerkt, en dat de uiteindelijke inrichting mogelijk iets anders is dan hierboven aangegeven.

Voorts wil Rijk Zwaan de schuur achter de kas realiseren omdat het voor de witloftrek en digitale fenotypering het meest gunstig is als de schuur op het noorden is gelegen, omdat de lichtinval dan altijd hetzelfde is. Daar komt bij dat het logistiek gezien praktisch is als de schuur achter de kas wordt gesitueerd, omdat deze dan centraal komt te liggen ten opzichte van de omliggende gronden die als proefveld in gebruik zijn. Daardoor kan het aantal bewegingen van landbouwvoertuigen op het terrein worden geminimaliseerd. Bijkomende voordelen zijn dat er geen schaduwwerking van de schuur op de kassen is, dat de schuur – vanaf de Oude Heijningsdijk gezien – vrijwel geheel uit het zicht komt te liggen en dat de bewoners van de woningen aan de Oude Heijningsdijk (vrijwel) geen last zullen hebben van geluid van machines, koelmachines e.d. Rijk Zwaan is zich er van bewust dat het niet gebruikelijk is om een schuur achter kassen te plaatsen, maar is van mening dat dit in het onderhavige geval toch de beste oplossing is gelet op de hiervoor genoemde voordelen en omdat het landschappelijk gezien niet storend is.

Tot slot zullen de overige gronden op de locatie 'De Driehoek' gebruikt worden voor de vollegrondselectie van vollegrondsgroenten. Hierbij zal mogelijk gebruik worden gemaakt van teeltondersteunende voorzieningen zoals tunnels, acryldoek, gaas tegen wild etc.

Afwijkingsbevoegdheid

In de toekomst wenst Rijk Zwaan de boerenschuur te kunnen vergroten van 2.800 m² naar 5.000 m², een toename dus van 2.200 m². Hiertoe is in dit bestemmingsplan een afwijkingsbevoegdheid opgenomen. Rijk Zwaan is een bedrijf met een autonome groei van circa 10% per jaar gedurende het afgelopen decennia. Naar verwachting zal deze groei ook de komende jaren doorzetten. Het is lastig om een precieze inschatting te geven van de ruimtevraag / -behoefte voor de komende jaren, maar buiten kijf staat dat de technische ontwikkelingen razendsnel gaan. Rijk Zwaan ziet bijvoorbeeld veel ontwikkelingen in de ontwikkeling van digitale veredelings technieken. Er zitten grote technologische veranderingen aan te komen in de veredeling, bioinformatica, digitale fenotypering, plantfactories e.d. Voor alle digitale veredelings technieken geldt dat de meting onder gecontroleerde omstandigheden moet gebeuren, waarbij direct zonlicht (op het veld of in de kas) vermeden moet worden. Als gevolg hiervan zal in de nabije toekomst waarschijnlijk een grotere selectieruimte nodig zijn, waarbij ook continu een deel van het selectiemateriaal opgeslagen dient te kunnen worden in klimaatcellen. Het gaat daarbij om de selectie van radijs, bloemkool, wortel, witlof, spinazie en kroot. Hoewel de activiteiten rondom de digitale veredeling in eerste instantie op de Eerste Kruisweg worden ondergebracht zullen deze in de toekomst wellicht ook op de andere vestigingen uitgevoerd moeten worden. Voor het geval in de toekomst meer ruimte nodig is, is het wenselijk om de mogelijkheid te hebben om de schuur in de toekomst te kunnen vergroten. Dit is in het bestemmingsplan met een afwijkingsbevoegdheid mogelijk gemaakt.

Verharding buiten het bouwvlak

De gemeente Moerdijk is zeer terughoudend met het toestaan van verharding op agrarische percelen buiten het bouwvlak. Te veel verharding is ongunstig voor de waterhuishouding en geeft

een minder hoge beeldkwaliteit. In het nieuwe gemeentebrede bestemmingsplan voor het buitengebied is dan ook specifiek bepaald dat verharding buiten het bouwvlak is verboden (met uitzondering van toegangswegen). Omdat het voorliggende plan is afgestemd op het buitengebiedplan is diezelfde regeling ook in dit plan opgenomen. Echter, bij de bedrijfsvoering van Rijk Zwaan is enige mate van verharding buiten het bouwvlak gewenst omdat deze essentieel is voor de bedrijfsvoering. Bij een zaadveredelingsbedrijf wordt, in tegenstelling tot bij een regulier (teelt)bedrijf, de open grond gebruikt voor de selectie van allerlei verschillende gewassen, met verschillende plant-, zaai- en selectietijden, verdeeld over de seizoenen. Er vinden dus over een lange tijd diverse handelingen plaats in en met de gewassen, waar het bij een regulier teeltbedrijf veel beperkter blijft tot één bepaalde handeling in een kortere periode. Verder is, door de verschillende gewassen en de diverse groeistadia, gewasonderhoud in het gehele seizoen noodzakelijk. Ook is de selectie van gewassen behoorlijk arbeidsintensief (zie ook afbeelding 2.9.), waarbij diverse afdelingen en diverse medewerkers betrokken zijn. Gezien de afstanden op de velden en het feit dat de veredelaars op de locatie aan de Eerste Kruisweg werken is het logisch dat men tót de selectievelden wil rijden, hetgeen vergelijkbaar is aan de Eerste Kruisweg, waar Rijk Zwaan ook langs de selectievelden betonpaden heeft. Vanaf de betonpaden worden de selectievelden betreden. Daarnaast kan Rijk Zwaan middels deze paden het terrein redelijk netjes houden, ook bij slecht weer.

Afbeelding 2.9.: de veredeling van sla

In de bestaande situatie is reeds een verharding (steenslag) aanwezig over de gehele breedte van het perceel (1298 m), met een breedte van 5 m (=6.490 m²). Het is voor de toekomst gewenst dat de steenslag wordt vervangen door een hardere / egalere verharding (bijvoorbeeld beton), waarbij het ook gewenst is dat er een pomphuis (3x5 m = 15 m² en een goothoogte van 3 m en een bouwhoogte van 4 m) kan worden gerealiseerd. Dit pomphuis is bedoeld voor de aanvoer van water ten behoeve van de beregening van de diverse gewassen en kan worden gebouwd binnen de op de verbeelding opgenomen aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – pomphuis'. Rondom het pomphuis is nog enkele vierkante meters verharding gewenst voor toegang en onderhoud ervan. Derhalve is in de regels van het bestemmingsplan bepaald dat in totaal 6.750 m² (naar boven afgerond) aan verharding is toegestaan binnen het plangebied.

Landschappelijke inpassing

De herindeling van het perceel zal een positieve invloed op de omgeving hebben. De Driehoek is een locatie die er op dit moment rommelig uitziet. Verder heeft de gewenste beperkte vergroting van het bouwvlak als voordeel dat de kassen op een grotere afstand van de bestaande woningen aan de Oude Heijningsedijk gesitueerd worden (op minimaal 30 m afstand). Door de nieuwe indeling van het perceel zal de boerenschuur vrijwel geheel uit het zicht komen te liggen. Verder zullen de kassen voor de bewoners van de woningen aan de Oude Heijningsedijk ook meer uit het zicht komen te liggen en minder storend zijn in het landschap. Het gaat om kassen zonder assimilatiebelichting, waardoor omwonenden geen last zullen hebben van licht uit de kassen.

Om de voorgenomen ontwikkeling zorgvuldig in het landschap in te passen, is een landschappelijke inpassingsstudie uitgevoerd, welke als bijlage bij de regels is opgenomen. Op afbeelding 2.10. wordt de toekomstige situatie weergegeven inclusief de landschappelijke inpassing. De nieuwe bebouwing wordt landschappelijk ingepast door de aanplant van een robuuste houtsingel aan de noord (west- en oostzijde) van het erf, het aanplanten van een bomenrij langs de watergang aan de westzijde, een nieuw aan te planten strook van laagblijvende heesters met her en der verspreid een opgaande boom aan de oostzijde, en met een representatief groen aangeklede voorruimte. Hiermee krijgt het erf een – voor de ‘grote polders’ karakteristieke – groene omlijsting. Er wordt zo een eenheid en samenhang verkregen en het vernieuwde en uitgebreide erf voegt zich als een typisch groen eiland in de maat en schaal van het polderlandschap. De diversiteit aan beplantingen zorgt bovendien voor een mooie aankleding van de gebouwen en het erf. Daarnaast wordt de nieuwe bebouwing zo ontworpen dat deze als minder verstorend wordt ervaren binnen de openheid van het landschap. Per saldo wordt de ruimtelijke kwaliteit aan de Oude Heijningsedijk op deze wijze sterk vergroot. De verschillende onderdelen van de landschappelijke inpassing geven een robuust kader en zorgen voor samenhang aan het vernieuwde erf zodat het zich als een ensemble voegt in de maat en schaal van het landschap van de ‘grote polders’.

Afbeelding 2.10.: de landschappelijke inpassing voor de uitbreiding van Rijk Zwaan uit het landschappelijk inpassingsplan (bron: KuiperCompagnons, 2016)

3 Juridische planbeschrijving

3.1 Planvorm

Het onderhavige bestemmingsplan heeft tot doel een juridisch-planologische regeling te scheppen voor de toegestane bebouwing en voor het gebruik van gronden en gebouwen binnen het plangebied. Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid is in het voorliggende bestemmingsplan de toekomstige situatie gedetailleerd vastgelegd in een eindbestemming. Een eindbestemming biedt een directe bouwtitel, wat betekent dat wanneer een aangevraagde bouwactiviteit past binnen de in de bestemming genoemde regels, een omgevingsvergunning kan en moet worden afgegeven.

In dit hoofdstuk wordt een toelichting op de systematiek en de inhoud van de verschillende toegekende bestemmingen van het bestemmingsplan gegeven. Bij het opstellen van het bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij de in de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening geformuleerde uitgangspunten. Het plan voldoet aan de landelijke standaard voor bestemmingsplannen: de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP 2012).

3.2 Systematiek bestemmingen

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit vier hoofdstukken:

- Inleidende regels (hoofdstuk 1);
- Bestemmingsregels (hoofdstuk 2);
- Algemene regels (hoofdstuk 3);
- Overgangs- en slotregels (hoofdstuk 4).

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

In dit hoofdstuk zijn diverse begrippen verklaard, die in de regels zijn opgenomen. Dit voorkomt dat er bij de uitvoering van het plan onduidelijkheden ontstaan over de uitleg van bepaalde regelingen. Daarnaast is in hoofdstuk 1 het artikel 'wijze van meten' opgenomen waarin bepaald is hoe de voorgeschreven maatvoering in het plan gemeten moet worden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

In dit hoofdstuk zijn de feitelijk in het plan voorkomende bestemmingen geregeld. Per artikel is bepaald welk gebruik van de gronden is toegestaan en welke bouwregels er gelden. Hierna wordt een korte toelichting gegeven op de in het plan voorkomende bestemmingen.

Agrarisch

Het totale plangebied is voorzien van de bestemming 'Agrarisch'. Binnen deze bestemming zijn de gronden bestemd voor een volwaardig of reëel agrarisch bedrijf, alsmede voor een zaadteelt- en zaadveredelingsbedrijf ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – zaadteelt- en zaadveredelingsbedrijf' (inclusief de daarbij behorende cultuurgronden, kassen, permanente en tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen, bedrijfsgebouwen ten behoeve van kantoren, bedrijfsruimte en voorzieningen voor opslag alsmede diverse bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals watertanks, watersilo's, (natte) koeltorens, warmte/koude-installaties, een pomphuis en installaties voor warmtewinning). Deze functieaanduiding is over het hele plangebied opgenomen.

De term 'cultuurgronden' behoeft hier een nadere uitleg. In het buitengebied van de gemeente Moerdijk is het niet gebruikelijk om dit doeleind afzonderlijk te noemen, aangezien wordt geacht

dat dit doeleind kan worden geschaard onder de algemene bepaling van 'een volwaardig of reëel agrarisch bedrijf'. Rijk Zwaan is echter geen 'standaard' agrarisch bedrijf. De uitoefening van het zaadteelt-/zaadveredelingsbedrijf is alleen mogelijk ter plaatse van de opgenomen aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – zaadteelt- en zaadveredelingsbedrijf'. Daarbij zijn vervolgens alle doeleinden die bij dat specifieke bedrijfstype horen, uitgeschreven. Als de term 'cultuurgronden' in het rijtje zou ontbreken, zou dat kunnen worden uitgelegd als zijnde dat dit doeleind niet zou zijn toegestaan. Om dat te voorkomen is de term expliciet genoemd in de juridische regeling.

Ook is er binnen de bestemming ten hoogste één bedrijfswoning toegestaan, evenals een waterbassin. De gronden met de bestemming 'Agrarisch' zijn daarnaast mede bestemd voor de landschappelijke inpassing van de voorgenoemde bebouwing en bij de bestemming behorende voorzieningen.

Het bouwen van gebouwen (waaronder kassen en lage en hoge permanentteeltondersteunende voorzieningen) is bij recht toegestaan binnen het bouwvlak, maar kassen ten behoeve van Rijk Zwaan alleen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – kas 1'. Deze aanduiding is op een afstand van 30 m vanaf de omliggende woningen ingetekend. Het volgnummer 1 is opgenomen om het verschil duidelijk te maken ten opzichte van andere kassen in het buitengebied van Moerdijk; 'kas 1' betreft een specifieke aanduiding voor de kassen van Rijk Zwaan. Het bebouwingspercentage van het bouwvlak bedraagt maximaal 70%.

Buiten het bouwvlak zijn bij recht ook lage permanente, lage tijdelijke en hoge tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen (die laatste niet ter plaatse van de aanduiding 'overige zone – groenblauwe mantel') toegestaan. De oppervlakte van kassen en permanente hoge teeltondersteunende voorzieningen (waaronder plastic tunnels) binnen het bouwvlak mag niet meer dan 3 ha bedragen. De goot- en bouwhoogte van kassen en/of teeltondersteunende voorzieningen mogen niet meer bedragen dan 5 respectievelijk 7 meter. De goot- en bouwhoogte van overige bedrijfsgebouwen (zoals de schuurkas) mogen niet meer bedragen dan 5 respectievelijk 10 m meter. De oppervlakte van overige bedrijfsgebouwen mag maximaal 4.000 m² bedragen. Dit is 2.800 m² voor de boerenschuur, 900 m² voor de schuurkas en nog 300 m² flexibiliteit. Dit valt binnen de voornoemde 70% bebouwingspercentage van het bouwvlak. Verharding buiten het bouwvlak is expliciet uitgesloten, voor zover deze boven de bestaande aanwezige verharding van 6.750 m² komt. Voor het pomphuis is op de verbeelding een aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – pomphuis' opgenomen.

Voor bedrijfswoningen, alsmede de daarbij behorende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen, zijn specifieke bebouwingsmogelijkheden opgenomen.

Om de landschappelijke inpassing van bestaande en nieuwe bebouwing te waarborgen, is een voorwaardelijke verplichting in de regels opgenomen. Op grond van deze verplichting dient bij het bouwen overeenkomstig de bestemming voorzien te worden in de aanleg en instandhouding van de beplanting overeenkomstig het landschappelijke inpassingsplan.

Er is tevens een afwijkingsbevoegdheid opgenomen. Dit maakt het mogelijk om in de toekomst de boerenschuur, die achter de kassen is voorzien, te vergroten. Deze schuur valt onder de noemer 'overige bedrijfsgebouwen' waarvan bij recht (dus direct in de 'basis'regeling) een totale oppervlakte van 4.000 m² mogelijk wordt gemaakt. Via de afwijking wordt alsdan een totale oppervlakte van 6.000 m² mogelijk. Deze grotere oppervlakte is reeds meegenomen in het opgenomen bebouwingspercentage dat voor het gehele bouwvlak geldt.

Waarde – Archeologie 4, 5 en 6

De drie dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie' zijn opgenomen ter bescherming van mogelijk in de bodem aanwezige archeologische waarden. Voor de verschillende verwachtingswaarden zijn verschillende bestemmingen opgenomen: 'Waarde – Archeologie 4, 5 en 6' (zie ook paragraaf 4.7).

Voor een aantal werkzaamheden op of in deze gronden is een omgevingsvergunning (voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden) vereist in het kader waarvan een afweging kan worden gemaakt tussen de activiteit en de te beschermen waarden. De voorwaarden voor wanneer een omgevingsvergunning is vereist is afhankelijk van de archeologische verwachtingswaarden en gedifferentieerd in de verschillende dubbelbestemmingen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In hoofdstuk 3 worden, in aanvulling op de bestemmingsbepalingen, diverse aanvullende regels gesteld.

Anti-dubbeltelregel

In deze regel is vastgelegd dat grond die in aanmerking moest worden genomen bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, waarvan de uitvoering heeft plaatsgevonden of alsnog kan plaatsvinden, bij de beoordeling van een andere aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen niet opnieuw in beschouwing mag worden genomen.

Algemene bouwregels

In deze bepaling is onder andere vastgelegd, dat indien de maatvoering van een bestaand, legaal bouwwerk afwijkt van de in de bestemmingen opgenomen maatvoering, de bestaande maat als maximum geldt. Tevens zijn er regels gesteld aan de (her)bouw van gebouwen. Daarnaast is een voorwaardelijke bepaling betreffende parkeren opgenomen. Indien op grond van één van de in het voorliggende plan opgenomen bestemmingen wordt gebouwd dan wel het gebruik wordt gewijzigd, dient voorzien te worden in voldoende parkeergelegenheid. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de Nota Parkeerbeleid van de gemeente Moerdijk. Indien deze nota in de toekomst herzien wordt, dient getoetst te worden aan de rechtsopvolger van de voorgenoemde nota. Voor de functies die niet zijn benoemd in het vigerende gemeentelijke parkeerbeleid, worden de meest recente parkeerkencijfers van het CROW toegepast.

Algemene gebruiksregels

In dit artikel is in algemene zin aangegeven wanneer sprake is van strijdig gebruik met de regels uit het bestemmingsplan. Daarnaast is een voorwaardelijke bepaling betreffende parkeren opgenomen (zie algemene bouwregels).

Algemene aanduidingsregels

Aanvullend op de regels die bij de bestemmingen zijn gegeven gelden bijzondere bepalingen die met een aanduiding op de verbeelding zijn weergegeven. Voor onderhavig plan zijn de volgende aanduidingen van toepassing:

'overige zone – behoud en herstel watersystemen'

Ter plaatse van deze aanduiding zijn de gronden tevens bestemd voor de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen.

'overige zone – groenblauwe mantel'

Ter plaatse van deze aanduiding zijn de gronden tevens bestemd voor behoud, herstel of duurzame ontwikkeling en realisering van ecologische waarden en kenmerken.

'overige zone – natuur netwerk Brabant – ecologische verbindingzone'

Ter plaatse van deze aanduiding zijn de gronden tevens aangewezen voor de instandhouding en realisering van waarden ten behoeve van ecologische verbindingzones.

'vrijwaringszone – snelweg'

Gelet op de ligging van het plangebied in de nabijheid van de Rijksweg A59 is een vrijwaringszone opgenomen van 50 meter. Deze zone is bedoeld om ruimte te reserveren voor toekomstige knelpunten, mogelijkheden te scheppen voor een goede inpassing van de infrastructuur, verminderen en/ of voorkomen van conflicterende functies vanuit milieuopectiek (geluid, externe veiligheid en lokale luchtkwaliteit) en bij te dragen aan de veiligheid. Het oprichten van bebouwing ter plaatse van de aanduiding is in principe niet mogelijk.

Algemene afwijkingsregels

Dit artikel is een aanvulling op de afwijkingsregels uit de bestemmingen waarin nog een aantal algemene afwijkingen is opgenomen. Het betreft hier onder meer een standaardregeling die beperkte afwijkingen in de maatvoering bij de uitvoering van bouwplannen mogelijk maakt.

Algemene wijzigingsregels

Een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen voor het onder voorwaarden toepassen van geringe veranderingen in de plaats, ligging en/of afmeting van bestemmingsvlakken. De overschrijdingen mogen echter ten hoogste 1 m bedragen en het bestemmingsvlak mag met ten hoogste 5% worden vergroot.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

In het overgangsrecht is een regeling opgenomen voor bebouwing en gebruik dat al bestond bij het opstellen van het plan, maar dat strijdig is met de opgenomen regeling. Onder bepaalde voorwaarden mag deze strijdige bebouwing en/of strijdig gebruik worden voortgezet of gewijzigd. In de slotregel is de officiële naam van het plan bepaald. Onder deze naam kan het bestemmingsplan worden aangehaald.

3.3 Geometrische plaatsbepaling (verbeelding)

Voor het tekenen van de geometrische plaatsbepaling (verbeelding) is een topografische en kadastrale ondergrond gebruikt. Op de verbeelding is met lijnen, coderingen en arceringen aan gronden een bepaalde bestemming toegekend. Binnen een bestemmingsvlak zijn op de verbeelding met aanduidingen nadere regels aangegeven. De verbeelding is volgens IMRO2012 (Informatiemodel Ruimtelijke Ordening) getekend. Dit is een eenduidige en technische methode voor het tekenen van geometrisch bepaalde bestemmingen. Hiermee kan ruimtelijke informatie eenvoudig digitaal uitgewisseld worden met andere overheden en samenwerkingspartners. Ook maakt deze methode het mogelijk om het plan via internet te raadplegen.

4 Onderzoek

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de diverse omgevingsaspecten besproken.

4.2 Bedrijven

4.2.1 Kader

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de verschillende voorkomende functies en wonen noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevende afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. In de brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (versie 2009) zijn deze richtafstanden opgenomen. Van deze richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

Milieucategorie	Richtafstanden tot 'rustige woonwijk'	Richtafstanden tot 'gemengd gebied'
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3 (3.1 en 3.2)	50 - 100 meter	30 - 50 meter
4 (4.1 en 4.2)	200 - 300 meter	100 - 200 meter
5 (5.1 en 5.2)	500 - 1000 meter	300 - 700 meter
6	1500 meter	1000 meter

Tabel 4.1: richtafstanden volgens 'Bedrijven en milieuzonering 2009'

De milieucategorie leidt in combinatie met een omgevingstype (rustige woonwijk of gemengd gebied) tot een bijbehorende richtafstand.

4.2.2 Beoordeling milieucategorisering

Bij een bestemmingsplan dient voor nieuwe situaties rekening te worden gehouden met de richtafstanden van de VNG-handreiking 'Bedrijven en Milieuzonering'. Deze VNG-richtafstanden hebben betrekking op de aspecten geur, stof, geluid en gevaar.

Op grond van de VNG-lijst zijn de toekomstige activiteiten van Rijk Zwaan het beste aan te merken als 'Tuinbouw: bedrijfsgebouwen en kassen met verwarming'. Een dergelijke inrichting is aan te merken als een categorie 2-inrichting, waarvoor in beginsel een richtafstand van 30 meter geldt. Het plangebied is echter aan te merken als gemengd gebied, gelet op de ligging in het buitengebied de aanwezigheid van de bedrijven in de omgeving van het plangebied en de ligging nabij de Rijksweg A59. Derhalve mag één afstandstap terug worden gedaan. De gereduceerde richtafstand voor categorie 2-inrichtingen bedraagt 10 meter (zie tabel 4.1.).

Met het realiseren van de voorgenomen ontwikkeling neemt de milieucategorie niet toe en wijzigt de inrichtingsgrens ten opzichte van de huidige situatie niet. Dit betekent vanuit het oogpunt van een milieuzonering er geen verandering optreedt voor de omliggende bestaande woningen. Het uitvoeren van een quickscan naar de VNG-richtafstand voor de nieuwe situatie is derhalve niet noodzakelijk. Niettemin is de milieusituatie hieronder kort beschouwd.

De hierboven genoemde (gereduceerde) richtafstanden moeten worden gemeten tussen de inrichtingsgrens en de dichtstbijzijnde woning. De dichtstbijzijnde woning (aan de Oude Heijningsedijk 71) is thans op circa 24 meter gesitueerd. Aan de richtafstand van 10 m wordt dus voldaan. Daar bovenop komt dat in de feitelijke situatie de kassen naar verwachting verder van de woningen af zullen komen te liggen. In de huidige situatie liggen de kassen op circa 32 meter vanaf de dichtstbijzijnde woning en in de toekomstige situatie zullen de kassen op circa 78 meter vanaf de dichtstbijzijnde woningen komen te liggen.

Gezien het bovenstaande is er sprake van een acceptabele situatie met betrekking tot milieuhinder.

Rijk Zwaan heeft het nu voorliggende concept-bouwplan in een eerder stadium reeds gepresenteerd aan de omwonenden. Dat betreft dus het plan om de kassen op een afstand van circa 78 m vanaf de dichtstbijzijnde woning te bouwen. Gezien het voorgaande is het binnen de milieuwet- en regelgeving mogelijk om de kassen tot op de grens van het bouwvlak te bouwen. Om dit te voorkomen, is in dit bestemmingsplan de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding – kas 1' opgenomen. Alleen binnen deze aanduiding mogen de kassen voor Rijk Zwaan worden gebouwd; de aanduiding is opgenomen op een afstand vanaf 30 m vanaf de omliggende woningen. Hoewel dat vanuit de milieuwet- en regelgeving dus niet nodig is, is deze regeling aanvullend opgenomen om de belangen van de omwonenden te borgen.

4.2.3 *Conclusie*

Er zijn geen situaties waarin een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat aan de orde is.

4.3 **Externe veiligheid**

4.3.1 *Kader*

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren. Bij de (her)inrichting van een gebied bepaalt de externe veiligheidssituatie mede de ruimtelijke (on)mogelijkheden.

In het kader van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gelezen in samenhang met de regels omtrent externe veiligheid moet worden onderzocht of er sprake is van aanwezigheid van risicobronnen in de nabijheid van de locatie waarop het Wro besluit betrekking heeft en dienen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR), en de eventuele toename hiervan, berekend te worden.

Plaatsgebonden risico

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. De normstelling heeft de status van een grenswaarde die niet overschreden mag worden. Voor kwetsbare objecten wordt in zowel bestaande als nieuwe situaties het niveau van 10^{-6} per jaar als grenswaarde gehanteerd. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten zijn alleen toegestaan onder een gewichtige motivering. Bestaande beperkt kwetsbare objecten zijn toegestaan binnen de PR 10^{-6} contour.

Groepsrisico

Het GR kan worden beschouwd als de maat van maatschappelijke ontwrichting in geval van een calamiteit (en drukt dus de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal 10 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit). De normstelling heeft de status van een

oriënterende waarde. Deze waarde is geen vastgestelde wettelijke norm. Voor het bevoegd gezag geldt met betrekking tot het GR wel een verantwoordingsverplichting.

Verantwoording groepsrisico

Binnen het invloedsgebied geldt dat voor ieder ruimtelijk plan groepsrisicoverantwoording verplicht is. Een verantwoording is een kwalitatieve beschrijving over de waarde van het groepsrisico, maatregelen, zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Het advies van de regionale brandweer speelt hierbij een belangrijke rol. Bij complexe projecten ligt doorgaans een proces van overleg met veiligheidsdeskundigen ten grondslag.

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) uit 2004 legt veiligheidsnormen op aan overheden die besluiten nemen over bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld chemische fabrieken, LPG-tankstations en spoorwegemplacementen waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Deze bedrijven verrichten soms risicovolle activiteiten dichtbij (beperkt) kwetsbare objecten waaronder woningen, ziekenhuizen, scholen, winkels, horecagelegenheden en sporthallen. Hierdoor ontstaan risico's voor mensen die in de buurt ervan wonen of werken.

Het besluit verplicht gemeenten en provincies bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen met externe veiligheid rekening te houden. Dit betekent bijvoorbeeld dat woningen op een bepaalde afstand moeten staan van een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen over wegen, water en spoor

In 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking getreden. In het Bevt staan regels voor de ruimtelijke inrichting rond wegen, waterwegen en spoorwegen met vervoer van gevaarlijke stoffen. In dit onderzoek is op deze wetgeving voorgesorteerd.

Het Bevt hanteert een vaste grens van 200 meter, vanaf de buitenrand van de transportroute, waarbuiten in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik. Buiten de 200 meter is een verantwoording niet noodzakelijk. Wel geldt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen die nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten mogelijk maken buiten de 200 meter, in de toelichting aandacht moet worden gegeven aan de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Ten aanzien van de verantwoordingsplicht groepsrisico wordt, net als in het Bevt, onderscheid gemaakt tussen een volledige verantwoording en een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Een volledige verantwoording kan bovendien achterwege blijven indien kan worden aangetoond dat:

- a. het groepsrisico, niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico, of;
- b. het groepsrisico, gelet op de redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen, met niet meer dan 10% toeneemt en;
- c. de oriëntatiewaarde, gelet op de dichtheid van personen, niet wordt overschreden.
- d. Indien sprake is van een volledige verantwoording dienen maatregelen ter beperking van het GR, alternatieve ruimtelijke ontwikkelingen met een lager GR en mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van de omvang van een calamiteit te worden overwogen. Een beperkte verantwoording houdt wel rekening met de effecten van een

calamiteit en vindt alleen plaats als het plangebied binnen het invloedsgebied (effectgebied) van transportassen is gelegen.

In het Bevt zijn tevens plasbrandaandachtsgebieden (PAG) benoemd voor transportroutes. Een PAG is een zone, waarbinnen een aanvullende verantwoording noodzakelijk is met betrekking tot het al dan niet nemen van maatregelen om de effecten van een plasbrand te beperken en de zelfredzaamheid van personen.

4.3.2 Onderzoek

In het kader van dit bestemmingsplan is een onderzoek verricht naar de relevante externe veiligheidsaspecten. De resultaten hiervan worden hieronder integraal weergegeven; er is dus geen separate onderzoeksrapportage.

A59

Ten noordoosten van het plangebied is op circa 150 meter afstand van het bouwvlak de A59 gelegen. Deze weg is aangewezen als transportroute voor gevaarlijke stoffen (LF1, LF2, LT1, LT2, GF2, GF3 en GT3). De A59 heeft een invloedsgebied 1% letaliteitsafstand van 355 meter op basis van het transport van GF3 (zoals LPG). Het plangebied bevindt zich binnen deze zone en binnen de basisnetafstand.

De hoogte van het PR en GR is inzichtelijk gemaakt op basis van de vuistregels uit de Handleiding Risico Analyse Transport (HART) - routetype autosnelweg.

Plaatsgebonden risico:

- Vuistregel 1: Een autosnelweg heeft geen 10^{-5} -contour.
- Vuistregel 2: Wanneer het aantal GF3 transporten per jaar lager is dan 4000 heeft een autosnelweg geen 10^{-6} -contour.
- Vuistregel 3: Wanneer het aantal GF3 transporten per jaar groter is dan 4000 heeft een autosnelweg geen 10^{-6} -contour als $0.0001 \cdot (0.1 \cdot LF2 + GF3 + 0.5 \cdot LT1 + LT2 + 3 \cdot LT3 + GT4 + GT5) < 1$

Volgens de Eindrapportage Basisnet weg, bijlagerapport, is het aantal GF3-transporten (GF3 max) over de A59 3000 per jaar. Om die reden wordt geconcludeerd dat er langs deze weg geen PR 10^{-6} -contour aanwezig is.

Groepsrisico:

- Vuistregel 1: Wanneer de vervoersstroom gevaarlijke stoffen in tankwagens (bulkvervoer) stoffen bevat uit de categorieën LT3, GT4 of GT5 (ongeacht de aantallen) pas dan RBM II toe.
- Vuistregel 2: Wanneer GF3 minder is dan 10 maal de drempelwaarde in Tabel 1-4 (eenzijdige bebouwing) of 10 maal de drempelwaarde in Tabel 1-5 (2-zijdige bebouwing) wordt de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet overschreden.

Er worden geen stoffen vervoerd uit de stofcategorieën LT3, GT4 of GT5, waardoor vuistregel 2 kan worden toegepast voor het bepalen van het GR.

De nieuwe bebouwing op de locatie bevindt zich op circa 150 meter vanaf de as van de weg. Het agrarisch gebied waarin de bebouwing gepland is heeft volgens de CBS buurtkaart 2016 een zeer lage bevolkingsdichtheid van minder dan 10 personen per hectare. Het bouwvlak zelf bestaat uit 5,6 ha. Voor de 'Quickscan verkeerseffecten' is door Mobicon berekend dat het maximaal aantal aanwezigen in de huidige situatie neer komt op 15 personen. In de toekomstige situatie

neemt het maximaal aantal aanwezigen met drie toe tot 18 personen. Dit is een zeer geringe toename van de bevolkingsdichtheid in het plangebied.

Op basis van tabel 4 (1-zijdige bebouwing) wordt geconcludeerd dat bij een dichtheid van 10 aanwezigen per hectare en een afstand van 150 meter tussen het bouwvlak en de as van de weg de grens van 10% van de oriëntatiewaarde wordt overschreden bij 'meer dan twee maal het maximaal waargenomen aantal vervoerseenheden per jaar' GF3-transporten. Er kan dus worden gesteld dat het GR geen belemmering oplevert.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchting.

Het maatgevende scenario voor een autoweg is een BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion). Het zelfredzame vermogen van personen in de buurt van een risicovolle bron is een belangrijke voorwaarde om grote effecten bij een incident te voorkomen. Ontvluchting in het geval van een BLEVE is mogelijk, mits er geen bijzondere beperkingen zijn ten aanzien van zelfredzaamheid van aanwezigen. De nieuwbouw die in het plangebied ontwikkeld gaat worden is niet specifiek bedoeld voor personen met een beperkte zelfredzaamheid, zoals kinderen van 0 tot 4 jaar, ouderen, gehandicapten of gevangenen.

De A59 bevindt zich aan de noordoostkant van het plangebied. Ten zuidwesten van het plangebied loopt op 550 meter afstand parallel aan de A59 de Oude Heijningsedijk. Vanuit het plangebied kan naar deze weg gevlucht worden, om vervolgens naar noordwestelijke of zuidoostelijke richting te vluchten.

Mogelijkheden tot voorbereiden van bestrijding van rampen

In het convenant LPG-autogas is afgesproken hoe de sector de bevoorrading van LPG-tankstations veiliger maakt. De sector heeft voor 1 januari 2010 maatregelen getroffen die de externe veiligheidsrisico's verminderen. Het aanbrengen van hittewerende coating op LPG-tankauto's is één van de maatregelen die zijn genomen. Als de coating bij een ongeluk in tact blijft, geeft dit de brandweer meer tijd en meer mogelijkheden om een BLEVE te voorkomen.

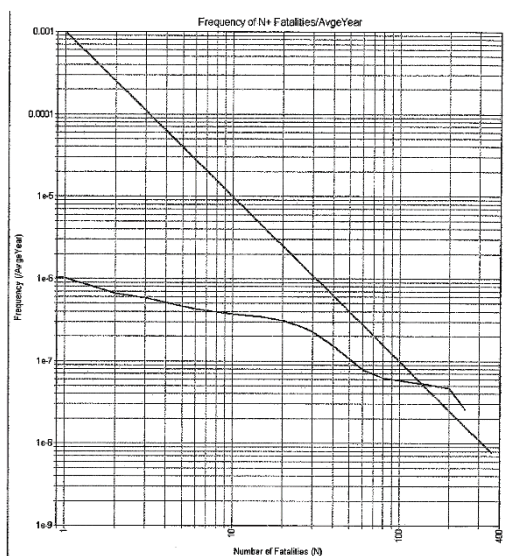
Bestrijding van een dreigende BLEVE vereist veel bluswater bedoeld voor het koelen van de LPG-tank, goede bereikbaarheid en geschikte opstelplaats voor voertuigen. Bij voldoende koeling zal een BLEVE worden voorkomen. Hiervoor wordt (vanwege de snelheid die is geboden) gebruik gemaakt van primaire bluswatervoorzieningen (in het voertuig aanwezige water en brandkranen op het openbaar waterleidingnet).

Shell Nederland Chemie B.V.

Shell Nederland Chemie B.V. is gelegen op het Haven- en Industrierrein Moerdijk waarvan het invloedsgebied reikt tot op een afstand van 10,7 km. De ontwikkellocatie is gelegen aan de rand van het invloedsgebied van Shell Nederland Chemie B.V. Omdat met het voorliggende bestemmingsplan geen nieuwe beperkt kwetsbare of kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied mogelijk worden gemaakt, is een berekening of een verantwoording in principe niet noodzakelijk.

Uit eerdere berekeningen van het groepsrisico blijkt dat voor Shell Nederland Chemie B.V. sprake is van een overschrijding van de oriëntatiewaarde (OW). Het groepsrisico bedraagt ongeveer 2

maal de OW (zie afbeelding 4.1). In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid beschouwd in een verantwoording.

Afbeelding 4.1: oriëntatiewaarde Shell Nederland Chemie B.V.

Scenario's

Voor het plangebied is een toxisch scenario van toepassing. Bij een toxisch scenario komt een wolk met giftige stoffen vrij die zich verspreid in de omgeving. Deze kan ontstaan als gevolg van:

- een brand bij een inrichting met gevaarlijke stoffen (giftige verbrandingsproducten, rookwolk)
- en/of het lek raken van een container/tankwagen/etc. met gevaarlijke stoffen (door uitdamping verspreiding in de omgeving).

Aanwezigen in het plangebied die worden blootgesteld aan de toxische wolk, wanneer er zich een incident voordoet en de weersomstandigheden nadelig zijn, kan gezondheidsschade optreden. Gevolgen kunnen zijn: last van de luchtwegen en branderige ogen.

Advisering Brandweer Midden- en West-Brabant

De Veiligheidsregio heeft ervoor gekozen om in vooraf bepaalde situaties een standaardadvies af te geven. Het onderhavige plan komt hiervoor, gelet op de ligging en/of aard van het plan, in aanmerking. Het plangebied ligt namelijk op meer dan 1.500 meter van het Bevi-bedrijf Shell Chemie Moerdijk B.V. In het standaardadvies wordt in het kader van de verantwoording aandacht besteed aan de volgende onderdelen:

1. Mogelijk te treffen maatregelen ter verbetering van de veiligheid;
2. Mogelijkheden voor de rampenbestrijding;
3. Mate van zelfredzaamheid van de aanwezigen.

1. Effecten

Hieronder worden de in het advies genoemde maatregelen opgesomd, waarbij wordt aangegeven op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven. Bij een ongeval met toxische stoffen is het noodzakelijk dat de dosis wordt gereduceerd. Wanneer er sprake is van een dreiging, waarbij voldoende tijd is om bewoners buiten het te verwachten invloedsgebied van een incident te brengen, verdient evacuatie de voorkeur. Afhankelijk van de zelfredzaamheid van bewoners is hierin begeleiding noodzakelijk. Wanneer er geen sprake meer is van een dreiging, maar het werkelijk vrijkomen van toxische stoffen worden bewoners en werknemers binnen het

invloedsgebied van Shell geadviseerd naar binnen te gaan, ramen, deuren en ventilatiesystemen te sluiten. In een advies van de Gezondheidsraad over rampen met gevaarlijke stoffen wordt eveneens aangegeven dat schuilen de beste optie is, bij een ongeval waarbij toxische vloeistoffen vrijkomen. Belangrijk is dan wel dat mensen de ventilatiekanalen sluiten. Een goede kierdichting speelt hierbij eveneens een belangrijke rol.

2. Risicoverlagende maatregelen

Niet ruimtelijk:

- Bij gebruik van mechanische ventilatie in bebouwing wordt geadviseerd om afsluitbare mechanische ventilatie toe te passen. Het toepassen van een afsluitbare mechanische ventilatie kan niet middels het Bouwbesluit worden afgedwongen. Om de toepassing hiervan te bevorderen wordt hierover actief gecommuniceerd met initiatiefnemers van bouwprojecten.
- Extra aandacht te besteden aan de detaillering van gevels, ramen en kozijnen zodat deze goed luchtdicht zijn uitgevoerd, zodat natuurlijke ventilatie als gevolg van tocht niet kan plaatsvinden. De detaillering van gevels, ramen en kozijnen volgt uit het Bouwbesluit 2012. Belangrijk is het controleren van een juiste uitvoering hiervan tijdens de bouw.
- Nadenken over communicatie met werknemers ten tijde van een dreiging van een incident of daadwerkelijke blootstelling aan een toxisch scenario. Bewoners binnen het invloedsgebied van een risicobron moeten op de hoogte zijn van wat men moet doen bij een ongeval. Dit vraagt om een actief beleid op het gebied van risicocommunicatie, waarvoor de gemeente een communicatietool (veiligheidsdashboard) aan het ontwikkelen is. Daarnaast zullen inrichtingshouders gestimuleerd worden om aandacht te besteden aan hun ontruimingsplannen bij externe incidenten. Dit draagt eveneens bij aan de verhoging van de veiligheid.

Ruimtelijk:

- zorg te dragen voor een tweezijdige bereikbaarheid/vluchtmogelijkheden van het plangebied (en gebouwen).

3. Bestrijdbaarheid

Voor een goede bestrijdbaarheid is het noodzakelijk dat de volgende onderdelen in orde zijn:

- **Opkomsttijd**
Door het bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zijn in het Dekkings- en spreidingsplan 2015-2019 de opkomsttijden voor de brandweer vastgesteld. Wanneer een ontwikkeling plaatsvindt buiten de vastgestelde opkomsttijd moeten er maatregelen worden getroffen. De ontwikkeling vindt plaats binnen de vastgestelde opkomsttijd, dus er zijn geen maatregelen nodig.
- **Bereikbaarheid**
De planlocatie dient bereikbaar te zijn voor voertuigen van hulpverleningsdiensten. De eisen ten aanzien van de bereikbaarheid zijn opgenomen in de Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening van de Veiligheidsregio's Midden- en West-Brabant, Brabant Noord en Brabant Zuidoost. Als de wegen in het plangebied voldoen aan de CROW 165 zijn geen problemen met de bereikbaarheid te verwachten. Hieraan zal ten tijde van de vergunningverlening door het bevoegd gezag moeten worden getoetst.
- **Waarschuwing- en alarminstallatie**
Ter plaatse van de verschillende locaties in het voorliggende plangebied is er voldoende dekking van de WAS-installatie. Daarnaast is NL alert actief in het gebied.

Middels deze instrumenten kunnen ook de bewoners en werknemers van het plangebied, ingeval van een (toxisch) incident tijdig worden gealarmeerd, zodat zij in staat zijn om zichzelf in veiligheid te brengen.

- Adequate bluswatervoorziening

Een adequate bluswatervoorziening is een bluswatervoorziening die:

- de mogelijkheid biedt om middels een verbinding met de bluswatervoorziening, binnen drie minuten na aankomst, een tankautospuut van bluswater te voorzien;
- na aansluiting direct en onafgebroken voldoende water uit de bluswatervoorziening kan leveren.

De benodigde bluswatercapaciteit voor de adequate bluswatervoorziening is afhankelijk van de mogelijke scenario's. De Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening van de Veiligheidsregio's Midden- en West-Brabant, Brabant Noord en Brabant Zuidoost is door het bestuur van de Veiligheidsregio Midden en West-Brabant vastgesteld. Door de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is aangegeven dat voor de geplande loods achter op het terrein de vereiste hoeveelheid bluswater niet voorhanden is. Deze moet op eigen terrein worden gerealiseerd, als de bovengrondse opslag voldoende bereikbaar is voor brandweervoertuigen mag deze daar ook voor aangewezen worden.

- Zelfredzaamheid

Risicocommunicatie verbetert de zelfredzaamheid van de inwoners van uw gemeente voor wat betreft de inschattingmogelijkheden van gevaar. Afsluitbare ventilatie en goede detaillering verbeteren de vluchtmogelijkheden/schuilmogelijkheden. Aandachtspunt zijn bedrijfsloodsen waar meerdere personen verblijven. De eisen voor de luchtdichtheid van loodsen zijn vrij laag, waardoor de luchtkwaliteit gedurende een toxisch scenario niet voor 4 uur is gegarandeerd. Het bevoegd gezag zal ten tijde van de vergunningverlening dienen aan te geven welke mogelijkheden voor risicocommunicatie inzake dit concrete project haalbaar en realiseerbaar zijn.

Over het concept-ontwerpbestemmingsplan is advies gevraagd aan de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Deze heeft aangegeven dat het standaardadvies van de brandweer – zoals hierboven beschreven – kan worden gehanteerd.

4.3.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor onderhavig plan. Bij het aspect 'fysieke veiligheid' vormt de aanwezigheid van bluswater op het achterterrein nog een aandachtspunt. Hier wordt bij de verdere uitwerking van de bouwplannen naar gekeken. Het betreft een aspect dat buiten de bestemmingsplanprocedure kan worden opgepakt (dit kan en moet in de omgevingsvergunning voor het bouwen worden geborgd). Verder zal ten tijde van de vergunningverlening nog getoetst moeten worden of de wegen in en rondom het plangebied voldoen aan de CROW-publicatie 165 en zal worden bekeken welke mogelijkheden voor risicocommunicatie inzake dit concrete project haalbaar en realiseerbaar zijn.

4.4 Leidingen en andere planologische belemmeringen

Naast de hiervoor beschreven milieuaspecten kunnen er nog andere belemmeringen in of nabij het plangebied aanwezig zijn die van invloed kunnen zijn op de planvorming. Het gaat bijvoorbeeld om de aanwezigheid van straalpaden, planologisch relevante kabels en leidingen (zoals waterleidingen of rioleringsleidingen), beschermingszones en dergelijke.

In het voorliggende plangebied zijn geen leidingen of andere belemmeringen aanwezig die een planologische bescherming behoeven, of die de planuitvoering in de weg staan. Er zijn een aantal beschermingszones opgenomen, welke met een aanduiding op de verbeelding zijn aangegeven en zijn voorzien van een passende juridische beschermingsregeling.

4.5 Geluidshinder

4.5.1 Kader

Wegverkeerslawaaai

Conform artikel 74 van de Wet geluidhinder (Wgh) (2007) bevindt zich aan weerszijden van een weg een zone waarbinnen akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd als hier geluidgevoelige objecten bedacht zijn. Alvorens geluidgevoelige objecten - zoals woningen of scholen - kunnen worden geprojecteerd, dient te worden onderzocht of aan de normen van de Wgh wordt voldaan.

4.5.2 Onderzoek en conclusie

De Wet geluidhinder verlangt inzicht in de akoestische effecten bij de realisatie van nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen. In het voorliggende bestemmingsplan worden echter geen nieuwe woningen of andere geluidgevoelige functies mogelijk gemaakt. Onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder is derhalve niet aan de orde.

4.6 Luchtkwaliteit

4.6.1 Kader

Het onderzoek naar luchtkwaliteit wordt uitgevoerd op grond van hoofdstuk 5, titel 5.2 'Luchtkwaliteitseisen' van de Wet milieubeheer. De titel 5.2 'Luchtkwaliteitseisen' is beter bekend als de Wet luchtkwaliteit.

Een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een bundeling maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren en waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen/projecten zijn opgenomen die de luchtkwaliteit in belangrijke mate verslechteren. Het doel van de NSL is om overal in Nederland te voldoen aan de Europese normen voor de luchtverontreinigende stoffen. Voor wegverkeer zijn stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀) en zeer fijnstof (PM_{2,5}) de belangrijkste stoffen. De in de Wet luchtkwaliteit gestelde norm voor NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde grenswaarde is voor beide stoffen 40 µg/m³. Daarnaast mag de PM₁₀ 24 uurgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ maximaal 35 keer per jaar worden overschreden. De jaargemiddelde grenswaarde voor zeer fijnstof (PM_{2,5}) bedraagt 25 µg/m³.

In het NSL zijn de tijdstippen waarop moet worden voldaan aan de jaargemiddelde grenswaarden NO₂ en PM₁₀ gesteld op 11 juni 2011 voor PM₁₀ en 1 januari 2015 voor NO₂. De grenswaarde voor PM_{2,5} is vanaf 1 januari 2015 van toepassing.

Naast de introductie van het NSL is het begrip 'niet in betekenende mate bijdragen' (NIBM) een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit. Een project draagt NIBM bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit als de NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde concentraties niet meer toenemen dan 1,2 µg/m³. In dat geval is de ontwikkeling als NIBM te beschouwen.

Een ruimtelijke ontwikkeling vindt volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang als ten minste aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- de ontwikkeling is opgenomen in het NSL;
- de ontwikkeling aangemerkt wordt als een NIBM-project;
- de gestelde grenswaarden in bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit niet worden overschreden;
- projectsaldering kan worden toegepast.

Voor zover de ruimtelijke ontwikkeling is opgenomen in het NSL of de ontwikkeling kan worden aangemerkt als NIBM-project is toetsing aan de grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit niet nodig.

4.6.2 Onderzoek

In de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' (Regeling NIBM) zijn voor verschillende functiecategorieën cijfermatige kwantificaties opgenomen, waarbij een ontwikkeling als een NIBM-project kan worden beschouwd. Deze categorieën betreffen landbouwinrichtingen, spoorwegemplacements, kantoorlocaties, woningbouwlocaties en een combinatielocatie van woningbouw en kantoren.

De voorgenomen ontwikkeling past niet in de hiervoor genoemde functiecategorieën en is zodoende niet zondermeer als NIBM aan te merken. Daardoor is een nader onderzoek benodigd om aan te tonen of aan de grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan.

Verkeersgeneratie voorgenomen functiewijziging

In de plannen van Rijk Zwaan zal het aantal werknemers toenemen op de locatie Oude Heijningsedijk in Fijnaart. Voor deze ontwikkeling is door Mobycon een quickscan naar de verkeerseffecten voor de voorgenomen ontwikkeling uitgevoerd (zie bijlage 1). Uit die quickscan blijkt dat de verkeersgeneratie voor de nieuwe ontwikkeling ligt tussen 6 en 50 motorvoertuigen per etmaal. Deze verkeerstoename bestaat geheel uit personenauto's.

Berekeningen NIBM-rekentool

Voor kleine ontwikkelingen is een specifieke rekentool ontwikkeld waarmee op een eenvoudige en snelle manier kan worden bepaald of er sprake is van een NIBM bijdrage.

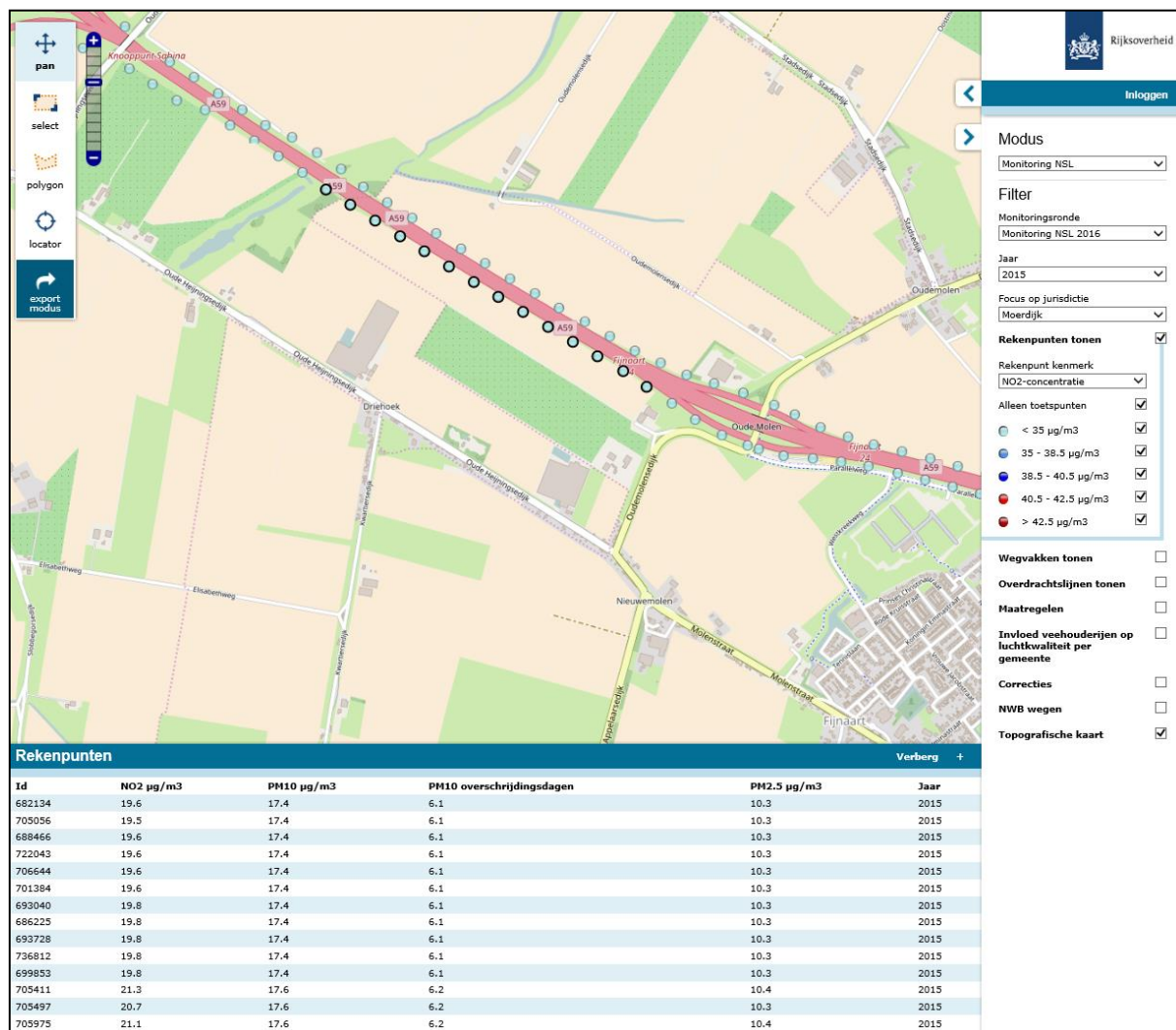
Jaar van planrealisatie		2017
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		50
Aandeel vrachtverkeer		0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,04
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,01
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Afbeelding 4.2: resultaten NIBM-rekentool.

Uit de berekeningen met de NIBM-rekentool (zie bovenstaande afbeelding 4.2) blijkt, dat de jaargemiddelde concentratie NO₂ maximaal 0,04 µg/m³ toeneemt en de jaargemiddelde concentratie PM₁₀ maximaal 0,01 µg/m³. De beide toenames zijn ruim lager dan de toegestane NIBM-norm van 1,2 µg/m³. Daardoor draagt de toename van het verkeer als gevolg van de uitbreiding van het hoofdgebouw NIBM bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Toetsing aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit is niet nodig.

Goede ruimtelijke ordening (NSL-monitoringstool)

In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. In deze tool is onder andere de Rijksweg A59 opgenomen. In de volgende afbeelding 4.3 zijn de concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} voor het peiljaar 2015 weergegeven. Deze concentraties zijn afkomstig uit de NSL-monitoringstool 2016.

Afbeelding 4.3: overzicht concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5}, peiljaar 2015 (NSL-monitoringstool 2016)

Uit de voorgaande afbeelding 4.3 blijkt dat in de omgeving van het plangebied de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} respectievelijk maximaal 21 µg/m³, 18 µg/m³ en 10 µg/m³ bedraagt. De jaargemiddelde grenswaarde voor NO₂, PM₁₀ (beide 40 µg/m³) en PM_{2,5} (25 µg/m³) wordt niet overschreden. Het aantal overschrijdingsdagen van de 24 uurgemiddelde concentratie is maximaal 6, waardoor het maximum van 35 dagen niet wordt overschreden. De trend is dat in de toekomst de emissies en de achtergrondconcentraties van deze stoffen zullen dalen, waardoor geen overschrijdingen van de grenswaarden zijn te verwachten.

4.6.3 Conclusie

De beoogde ontwikkeling op de locatie Oude Heijningsedijk 16b van Rijk Zwaan is aan te merken als een project dat NIBM bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Toetsing aan de grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit is dan ook niet nodig. Geconcludeerd kan worden dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmeringen oplevert voor de voorgenomen ontwikkelingen in dit bestemmingsplan (artikel 5.16, lid 1 aanhef en onder c Wm).

Daarnaast is in het kader van een goede ruimtelijke ordening ter plaatse van het plan de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald. Deze waarden zijn veel lager dan de gestelde grenswaarden uit bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit. Vanwege de trend dat de emissies en achtergrondconcentraties zullen dalen worden er ook in de toekomst geen overschrijdingen verwacht.

4.7 Archeologie en cultuurhistorie

4.7.1 Kader

Erfgoedwet

Op 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden. In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Overbodige regels uit de vorige wet- en regelgeving zijn geschrapt en de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed ligt waar mogelijk bij het erfgoedveld zelf. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die in 2019 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2019. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten
- Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie
- Bescherming van stads- en dorpsgezichten

Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Brabant

De cultuurhistorische waardenkaart (CHW-kaart) van de provincie Noord-Brabant laat zien welke cultuurhistorische interessante en waardevolle patronen en objecten zich in het plangebied bevinden. Elke tijdsperiode heeft haar weerslag gehad op de vorming van de gebouwde omgeving. Lijnen, punten en vlakken uit het verleden zijn soms nog afleesbaar in het huidige (dorps)landschap. De CHW-kaart brengt deze cultuurhistorische waardevolle patronen en objecten in beeld.

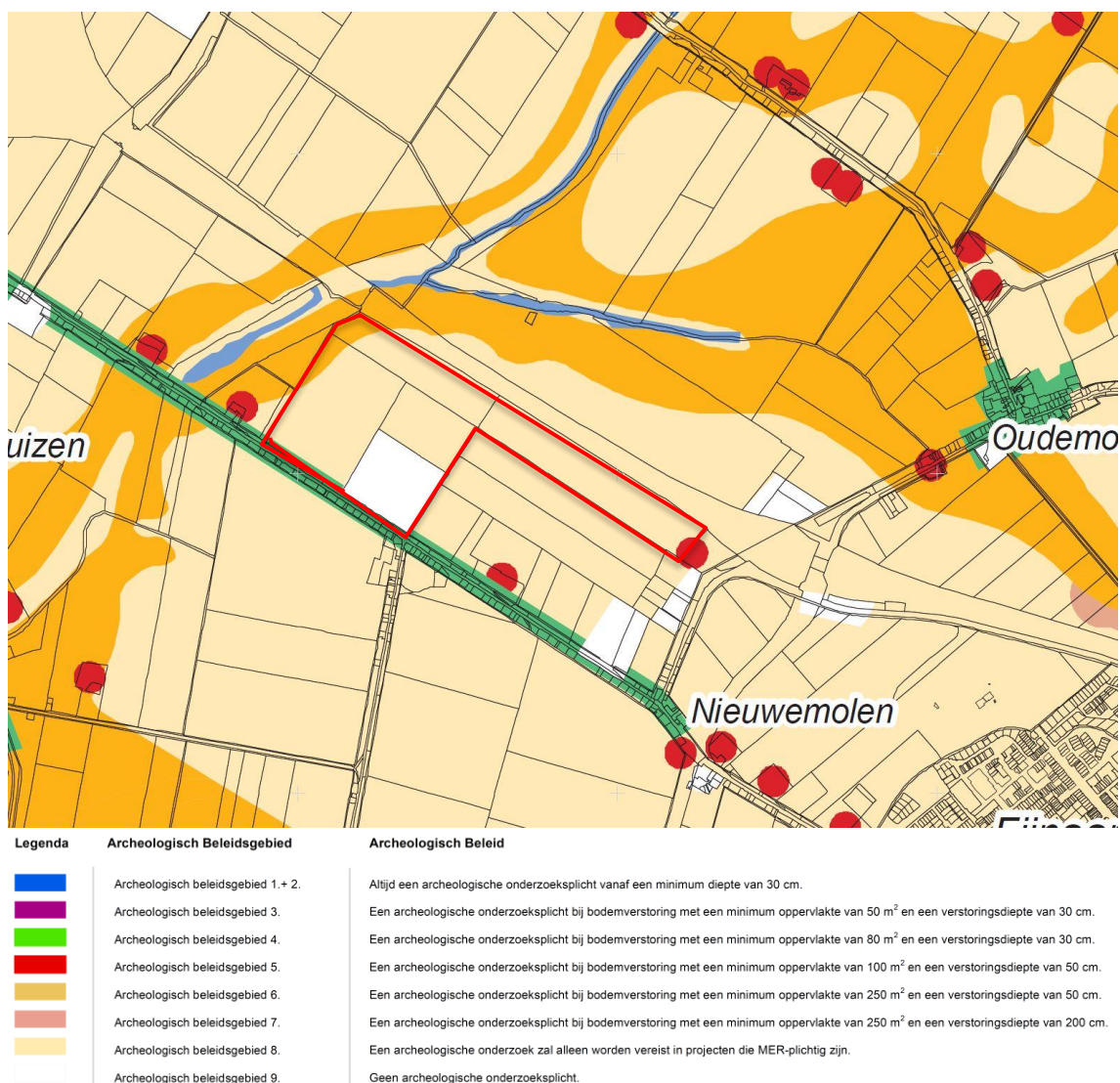
Met de Cultuurhistorische Waardenkaart wil de provincie Noord-Brabant een 'handvat' bieden voor het inpassen van cultuurhistorische waardevolle elementen binnen de ruimtelijke ordening. Het uitgangspunt is niet het bewaren van 'monumenten', maar het inpassen van cultuurhistorisch waardevolle elementen in het landschap.

4.7.2 Onderzoek

Archeologie

Sinds enkele jaren is het opstellen en uitvoeren van archeologisch beleid een gemeentelijke aangelegenheid. De Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro) verlangen namelijk van gemeenten dat zij archeologische waarden volwaardig meewegen in de ruimtelijke planvorming. Voordeel is dat de gemeente zelf een afweging kan maken ten aanzien van de gebieden die onderzoeksplchtig zijn, en welke vrijstellingsregimes

gehanteerd worden. Daarbij past een eigen archeologiebeleid, met als basis een archeologische waarden- en verwachtingenkaart en een beleidskaart.

Afbeelding 4.4: archeologische waarden- en verwachtingskaart gemeente Moerdijk (de ligging van het plangebied is rood omkaderd).

De gemeentelijke Archeologische waarden- en verwachtingenkaart geeft een gedetailleerd overzicht van de aanwezige archeologische waarden en de archeologische verwachtingen in de gemeente Moerdijk (zie afbeelding 4.4). Deze kaart biedt bovendien een goede kapstok om de kennis over de rijke geschiedenis van de gemeente bij een breed publiek onder de aandacht te brengen. Deze kaart vormt de basis voor de beleidsadvieskaart. Deze beleidsadvieskaart geeft een vertaling van de archeologische waarden- en verwachtingen naar beleidsmaatregelen.

Ter plaatse van het voorliggende plangebied gelden de volgende archeologische verwachtingswaarden:

Archeologische verwachting	Vrijstellingsgrens
Beleidsgebied 4	Onderzoeksplicht bij verstoring > 80 m ² en dieper dan 0,3 m
Beleidsgebied 5	Onderzoeksplicht bij verstoring > 100 m ² en dieper dan 0,5 m

Beleidsgebied 6	Onderzoeksplicht bij verstoring > 250 m ² en dieper dan 0,5 m
Beleidsgebied 9	Geen archeologische onderzoeksplicht

Tabel 4.2: archeologische verwachtingswaarden

Vertaling in bestemmingsplan

Voor de verschillende archeologische verwachtingen zijn in het bestemmingsplangebied drie dubbelbestemmingen opgenomen: “Waarde – Archeologie 4” voor de historische dorpskernen (in dit geval betreft het de gronden aan de Oude Heijningsdijk) met een hoge archeologische verwachting. Voor de verstoringsoppervlakte en -diepte is hier een lage vrijstellingsgrens gekozen: 80 m² en 30 cm diep. Tevens is de dubbelbestemming “Waarde – Archeologie 5” opgenomen. Voor de verstoringsoppervlakte en -diepte is hier een vrijstellingsgrens van 100 m² en 50 cm diep opgenomen. De dubbelbestemming “Waarde – Archeologie 6” is opgenomen voor de gronden met een middelhoge archeologische verwachting (ondiep). Voor deze gronden bedraagt de maximale verstoring 250 m² en 50 cm diep.

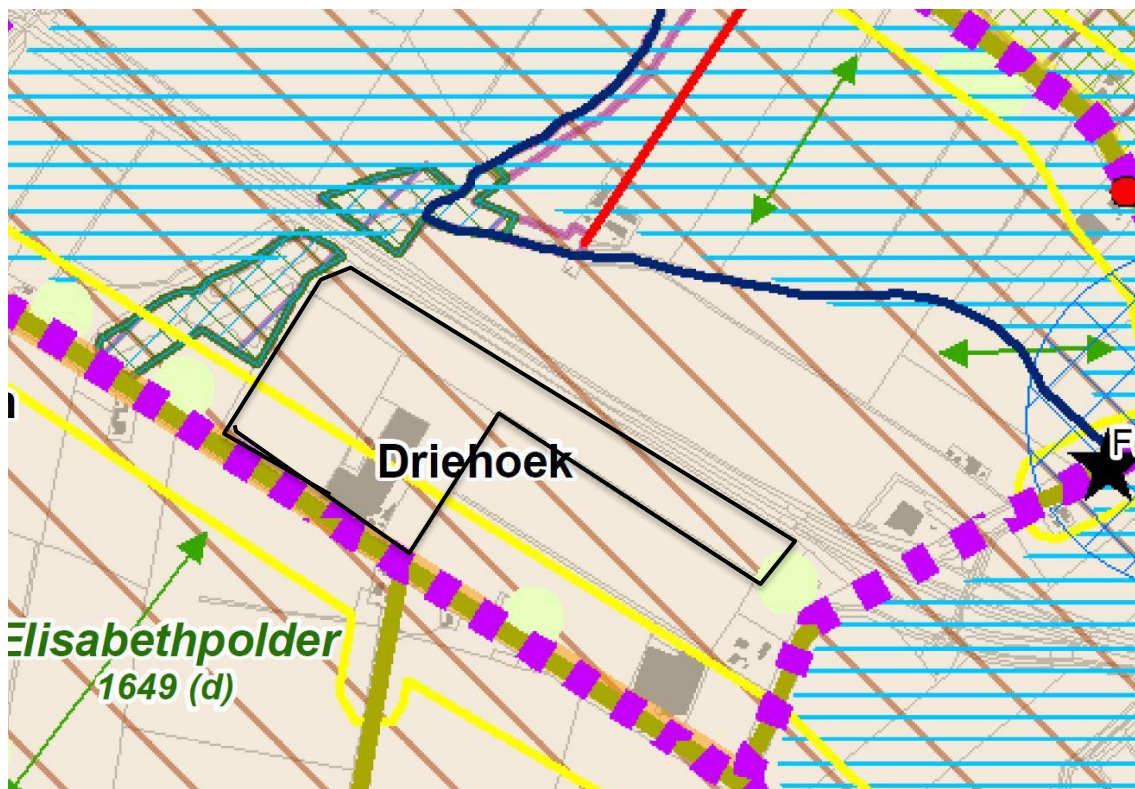
Voor de gronden zonder archeologische verwachting is geen dubbelbestemming opgenomen.

In de opgenomen dubbelbestemmingen is bepaald dat voor verstorende werkzaamheden in de bodem die een bedreiging kunnen vormen voor de mogelijk aanwezige archeologische waarden een vergunning verplicht is. Voor de verschillende verwachtingswaarden gelden verschillende criteria voor wanneer een (omgevings)vergunning verplicht is en archeologisch onderzoek verricht moet worden.

De realisatie van de nieuwe kassen en overige bebouwing vindt niet plaats binnen de archeologische dubbelbestemmingen. Gelet hierop is het uitvoeren van archeologisch onderzoek in het kader van dit bestemmingsplan niet aan de orde.

Cultuurhistorie

De gemeente Moerdijk heeft een cultuurhistoriekaart opgesteld (zie afbeelding 4.5). De cultuurhistoriekaart brengt het erfgoed van de gemeente Moerdijk in beeld en geeft een overzicht van het bovengronds cultuurhistorisch erfgoed, bouwkundige objecten en landschappelijke gebieden met cultuurhistorische waarde. De waarden zoals benoemd in de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) van de provincie zijn integraal opgenomen in de cultuurhistoriekaart.

Afbeelding 4.5: cultuurhistoriekaart gemeente Moerdijk (het plangebied is zwart omkaderd).

Ter plaatse van het voorliggende plangebied zijn diverse cultuurhistorisch waardevolle elementen benoemd. Zo bestaat het plangebied grotendeels uit kleigrond. Ontwikkelingen dienen daar afgestemd te worden op het ruimtelijke karakter. In paragraaf 2.3 is hier uitvoerig op ingegaan evenals in het landschappelijk inpassingsplan, welk als bijlage bij de regels is gevoegd. Het noordoostelijke deel van het plangebied is aangeduid als 'oud erf'. Om de aanwezige waarden te beschermen is de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5' opgenomen. De Oude Heijningsedijk is aangemerkt als 'oude hoofdroute'. Van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen is het benutten van het wegpatroon. Met voorliggende ontwikkeling wordt het wegpatroon van de Oude Heijningsedijk echter niet aangetast. Binnen het plangebied is geen monumentale bebouwing aanwezig.

4.7.3 Conclusie

Voor de verschillende archeologische verwachtingen zijn in het bestemmingsplangebied drie dubbelbestemmingen opgenomen: "Waarde – Archeologie 4 (dorpskernen)", "Waarde - Archeologie 5" ('oud erf') en "Waarde – Archeologie 6 (Gebieden met een middelhoge archeologische verwachting (ondiep))". Daarmee zijn de eventueel aanwezige archeologische waarden voldoende gewaarborgd. De thans aanwezige cultuurhistorische waarden in het plangebied worden niet aangetast en monumenten zijn niet aanwezig. Derhalve gelden er ook vanuit het aspect cultuurhistorie geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan.

4.8 Bodem

4.8.1 Kader

Wet bodembescherming

Als sprake is van ernstige bodemverontreiniging dan is de Wet bodembescherming (Wbb) van kracht. Het doel van de Wbb is in de eerste plaats het beschermen van de (land- of water-) bodem zodat deze kan worden benut door mens, dier en plant, nu en in de toekomst.

Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem, waarop deze ontwikkelingen gaan plaatsvinden, geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel. Bij nieuwbouwactiviteiten dient de bodemkwaliteit door middel van onderzoek in beeld te zijn gebracht. In het algemeen geldt dat nieuwe bestemmingen bij voorkeur op een schone bodem dienen te worden gerealiseerd.

4.8.2 Onderzoek

In het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Moerdijk' hebben de gronden van het plangebied een agrarische bestemming. Met de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling van Rijk Zwaan wijzigt de functie van de gronden niet, waardoor gesteld kan worden dat de huidige bodemkwaliteit afdoende is voor het toekomstig gebruik. Voor het omgevingsvergunningstraject, dat wordt doorlopen nadat het voorliggende bestemmingsplan in werking is getreden, zal evenwel onderzoek naar de bodemkwaliteit worden uitgevoerd.

4.8.3 Conclusie

Omdat met dit bestemmingsplan de functie niet wijzigt naar een ander bodembeschermingsregime, gelden er in principe geen belemmeringen vanuit de Wet bodembescherming. Met het oog hierop is thans geen bodemonderzoek noodzakelijk in het kader van het bestemmingsplan.

4.9 Ecologie

4.9.1 Kader

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt drie oude wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming: Natura 2000), de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en de Boswet (kapvergunningen).

Soorten

Voor ruimtelijke ingrepen die resulteren in overtreding van één of meer artikelen van de Wnb moet ontheffing worden aangevraagd. Voor een aantal soorten geldt daarenboven het beschermingsregime van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor werkzaamheden die uit een bestemmingsplan voortvloeien dient voor de start van die werkzaamheden ontheffing te worden aangevraagd indien beschermde soorten voorkomen. Bij de vaststelling van het plan dient duidelijk te zijn of en in hoeverre een ontheffing kan worden verkregen.

Voor alle in de wet genoemde diersoorten (inclusief vogels) geldt dat het verboden is individuen van deze soorten (opzettelijk) te doden of te vangen. Bovendien is het verboden nesten (en eieren) en (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen dan wel weg te nemen. Voor de in de wet genoemde plantensoorten geldt dat het verboden is exemplaren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In de Wnb worden drie

beschermingsregimes onderscheiden voor beschermde soorten. Voor de eerste twee regimes gelden aanvullende verbodsbepalingen.

Indien nesten, (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van soorten niet (kunnen) worden ontzien, is ontheffing noodzakelijk. Ontheffing is niet benodigd indien de functionaliteit van de nesten, (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen gegarandeerd wordt (het beschadigen en vernielen wordt voorkomen door maatregelen of er zijn voldoende alternatieven).

Ten slotte is altijd de algemene zorgplicht van toepassing, die inhoudt dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor alle inheemse dieren en planten en hun directe leefomgeving (artikel 1.11 van de Wnb). Concreet betekent dit dat bij ruimtelijke ontwikkeling gezorgd moet worden dat dieren niet gedood worden en dat planten verplant worden. Ook dient gelet te worden op bijvoorbeeld de voortplantingsperiode van amfibieën en de zoogperiode van zoogdieren.

Natura 2000

De Wnb ziet op de bescherming van Natura 2000-gebieden (VrI- en Hrl-gebieden). Voor ieder Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor één of meerdere soorten en/of habitats. Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen de Natura 2000-gebieden en tevens voor ontwikkelingen daarbuiten die van invloed kunnen zijn (door 'externe werking') op die beschermde natuurgebieden, gelden (strengere) restricties. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Middels een 'habitattoets' dient te worden onderzocht of een activiteit (significante) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden veroorzaakt. De uitkomsten van de habitattoets dienen te worden beoordeeld door het bevoegd gezag.

Natuurnetwerk Nederland en overige bos- en natuurgebieden

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur / EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het doel van het NNN is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voortbestaan. Sinds 2014 zijn de provincies het eerste verantwoordelijke bevoegde gezag voor het NNN (daarvoor was dat de rijksoverheid). De provincies hebben in een verordening regelgeving vastgelegd ten aanzien van het NNN.

4.9.2 *Onderzoek*

Ten behoeve van dit bestemmingsplan is ecologisch onderzoek² verricht, waarvan de rapportage als bijlage 2 bij deze toelichting is opgenomen. Uit dit onderzoek blijkt, kort samengevat, het volgende:

² Natuur-Wetenschappelijk Centrum, *Quickscan flora en fauna Oude Heijningsedijk, Heijningen*, P17-120/W1339, augustus 2017

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Mogelijk vernieling en verstoring vaste verblijfplaatsen	Aanvullend onderzoek volgens vleermuisprotocol Zorgplicht
Vogels vaste verblijfplaats	Mogelijk vernieling en verstoring vaste verblijfplaatsen Huismus	Aanvullend onderzoek Huismus volgens kennisdocument van BIJ12 Zorgplicht
Overige vogels	Mogelijk vernieling en verstoring broedgevallen	Zorgplicht. Voorafgaand check op aanwezigheid broedgevallen en/of kap- en rooiwerkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Vissen	Geen	Zorgplicht
Watergebonden ongewervelden	Geen	Zorgplicht
Vaatplanten	Geen	Zorgplicht

Tabel 4.3.: resultaten ecologisch onderzoek

De bestaande tweede bedrijfswoning, die gesloopt gaat worden, is geschikt voor zowel vleermuizen (vaste verblijfplaats) als de huismus (vaste verblijfplaats). Hierdoor is aanvullend onderzoek nodig. Het onderzoek naar vleermuizen kan half mei 2018 beginnen en is uiterlijk begin oktober 2018 afgerond. Voor de Huismus vindt het onderzoek plaats in de periode 1 april tot en met half mei 2018.

4.9.3 Conclusie

Er is ter plaatse van de tweede bedrijfswoning, die gesloopt gaat worden, aanvullend ecologisch onderzoek nodig naar vleermuizen en de huismus. Om dit juridisch te borgen is in de regels van het bestemmingsplan ter plaatse van dit gebouw een voorwaardelijke verplichting opgenomen, die regelt dat de gronden pas conform de onderliggende bestemming mogen worden gebruikt als vóór de sloop van het gebouw middels onderzoek en/of het treffen van maatregelen is aangetoond dat wordt voldaan aan de Wet natuurbescherming.

4.10 Water

4.10.1 Kader

Nationaal Bestuursakkoord Water

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is het kabinetsstandpunt over het waterbeleid in de 21^e eeuw vastgelegd. De hoofddoelstellingen zijn: het waarborgen van het veiligheidsniveau bij overstromingen en het verminderen van wateroverlast. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan ruimtelijke maatregelen boven technische maatregelen.

In het NBW is ook de watertoets als procesinstrument opgenomen. De watertoets is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van dit nieuwe instrument is waarborgen dat de waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet in beschouwing worden genomen als het gaat om waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Uitvoering van de watertoets betekent in feite dat de gemeente en de waterbeheerder samenwerken bij het uitwerken van

ruimtelijke plannen, zodat problemen in het gebied zelf en de omgeving worden voorkomen. De watertoets is sinds 2003 verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening en is en hiermee verplicht voor alle ruimtelijke plannen en besluiten.

In 2008 is het NBW geactualiseerd met als doel de watersystemen in 2015 op orde te krijgen, vooral op het gebied van wateroverlast en watertekort.

Kaderrichtlijn water

Op 22 december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht geworden. De KRW geeft een kader voor de bescherming van de ecologische en chemische kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater.

Waterbeheer 21^e eeuw

In september 2000 heeft de commissie Waterbeheer 21^e eeuw (WB21) advies uitgebracht over het toekomstig waterbeheer in Nederland. Belangrijk onderdeel van WB21 is het uitgangspunt van ruimte voor water. Er mag geen afwenteling plaatshebben; berging moet binnen het stroomgebied plaatshebben. Dit betekent onder andere het aanwijzen en instandhouden van waterbergingsgebieden. Daarnaast wordt verdroging bestreden en worden watertekorten verminderd.

Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021

Op 18 december 2015 is het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016 - 2021 (PMWP) vastgesteld. Het PMWP staat voor samenwerken aan Brabant waar iedereen prettig woont, werkt en leeft in een veilige en gezonde leefomgeving.

De zorg voor een duurzaam schone en veilige fysieke leefomgeving staat centraal in het Provinciaal Milieu- en Waterplan (PMWP). De Agenda van Brabant plaatst provinciaal beleid in dienst van gezondheid, biodiversiteit, sociale ontwikkeling en een innovatieve, duurzame economie. Het Provinciaal Milieuplan 2012-2015 en het Provinciaal Waterplan 2010-2015 gaven hieraan de afgelopen jaren invulling. Het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 integreert de milieu- en de wateropgave. Het zet de nieuwe koers uit voor de provinciale inzet met betrekking tot water, bodem, lucht en de overige milieuaspecten.

Om met de diverse belangen en milieuaspecten te kunnen omgaan, hanteert de provincie in het waterplan de principes van de people-planet-profit-benadering. Vanuit de sociaal-maatschappelijke invalshoek (people) krijgen veiligheid tegen overstroming, bescherming tegen wateroverlast, een betrouwbare drinkwatervoorziening en goede recreatievoorzieningen aandacht. Vanuit de economische invalshoek (profit) heeft het plan aandacht voor onder meer een goede watervoorziening voor industrie en landbouw en voor het transport over water. Bij de derde invalshoek (planet) wordt uitgegaan van water als voorwaarde voor een gezonde leefomgeving voor mens en natuur. Belangrijke thema's hierbij zijn de verbetering van de waterkwaliteit, de verdrogingsbestrijding en de meer natuurlijke inrichting van de provinciale watersystemen.

Waterbeheerplan, Keur en legger van Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de gemeente op basis van de volgende wettelijke kerntaken: het zuiveringsbeheer, watersysteembeheer, beheer van dijken en beheer van vaarwegen. Het watersysteembeheer – waaronder grondwater – heeft daarbij twee doelen: zowel de zorg voor gezond water als de zorg voor voldoende water van voldoende kwaliteit. Het beleid en de daarmee samenhangende doelen van het waterschap zijn opgenomen in het waterbeheerplan 2016-2021, wat tot stand is gekomen in samenspraak met

de waterpartners. Zo zijn bijvoorbeeld relevante waterthema's gekoppeld aan de belangrijkste ruimtelijke ontwikkelingen in de regio.

Daarnaast heeft het waterschap waar nodig nog toegespitst beleid en beleidsregels op de verschillende thema's/speerpunten uit het waterbeheersplan en heeft het waterschap een eigen verordening; De Keur en de legger. De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. De legger geeft aan waar de waterstaatswerken liggen, aan welke afmetingen en eisen die moeten voldoen en wie onderhoudsplichtig is. Veelal is voor deze ingrepen een watervergunning van het waterschap benodigd. De Keur is onder andere te raadplegen via de site van waterschap Brabantse Delta.

Het waterschap hanteert bij nieuwe ontwikkelingen het principe van waterneutraal bouwen, waarbij gestreefd wordt naar het behoud of herstel van de 'natuurlijke' waterhuishoudkundige situatie. Vanwege dit principe wordt bij uitbreiding van verhard oppervlak voor de omgang met hemelwater uitgegaan van de voorkeursvolgorde infiltreren, bergen, afvoeren. De technische eisen en uitgangspunten voor het ontwerp van watersystemen zijn opgenomen in de 'beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak, en de hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater'.

In de keur is opgenomen dat het in beginsel verboden is om zonder vergunning neerslag door toename van verhard oppervlak of door afkoppelen van bestaand oppervlak, tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen. Dit verbod is van toepassing tenzij:

- a. het afkoppelen van verhard oppervlak maximaal 10.000 m² is, of;
- b. de toename van verhard oppervlak maximaal 2.000 m² is, of;
- c. de toename van verhard oppervlak bestaat uit een groen dak.
- d. de toename van verhard oppervlak tussen 2.000 m² en 10.000 m² is en compenserende maatregelen zijn getroffen om versnelde afvoer van hemelwater tegen te gaan.

Bij ontwikkelingen waarbij de toename van het verhard oppervlak 2.000 m² of groter is, wordt er door het waterschap retentie geëist. Uitbreidingen van verhard oppervlak tussen de 2.000 m² en 10.000 m² dienen te voldoen aan de Algemene Regels waterschap Brabantse Delta. Voor uitbreidingen groter dan 10.000 m² geldt sowieso een vergunningplicht. Voor het afkoppelen van verhard oppervlak < 10.000 m² wordt er vanuit het waterschap geen retentie geëist.

4.10.2 Onderzoek

Bestaande situatie

Het totale oppervlak van de vestiging van Rijk Zwaan aan Oude Heijningsedijk bedraagt ruim 37,4 hectare. Binnen het bouwvlak bevinden zich in de huidige situatie een tweetal bedrijfswoningen, waarvan er één als kantine fungeert, 2,6 ha glasopstanden, twee schuren van (gezamenlijk) 1.150 m² en een waterbassin van circa 2.100 m².

Rondom het plangebied zijn daarnaast verschillende watergangen aanwezig, zoals blijkt uit afbeelding 4.6. Aan de zuidkant van het plangebied, parallel aan de Oude Heijningsedijk, bevindt zich een (A-)watergang. Deze watergang loopt ten westen van het plangebied in noordelijke richting door. De watergang aan de westzijde van het plangebied maakt onderdeel uit van het NatuurNetwerk Brabant (natte natuurparel, Groene Mantel).

van niet-uitloogbare bouwmaterialen, voorkomen wordt dat het hemelwater wordt vervuild. Voor eventuele toekomstige ontwikkelingen gaan het waterschap en de gemeente daarnaast uit van een gescheiden rioleringsstelsel.

Het hemelwater van de schuur, de boerenschuur en de kassen wordt op een nieuw te realiseren waterbassin geloosd. Dit water wordt gebruikt voor het bewateren van de planten die in de kassen staan. In de kas zelf vindt drainage plaats: dit water wordt opgevangen en ook weer gebruikt om opnieuw aan de planten te geven als drinkwater. De nieuw te realiseren parkeerplaatsen en andere verhardingen infiltreren via de berm en wateren af op de omliggende slotenstructuur. Dit geldt ook voor de bestaande en nog extra te realiseren betonpaden op het perceel, alsmede voor de eventueel op te richten tunnelkassen. Aan de westkant wordt direct afgewaterd in de terreinbeplanting en vervolgens in de bestaande sloot. Aan de oostzijde zal de terreinverharding onder afschot aangelegd worden en wordt het water verzameld in een greppel, waarna bodeminfiltratie plaatsvindt. Gezien de samenstelling van de bodem is het echter nog wel de vraag hoe groot de infiltratiecapaciteit is. De greppel moet dan ook voldoende groot gedimensioneerd zijn en indien nodig moet deze worden voorzien van een dosseerconstructie naar het oppervlaktewater (aan de noordzijde). Dit wordt nog nader onderzocht. De locatie is, ook in relatie tot het beoogde bouwplan, in elk geval voldoende groot genoeg om hiervoor de eventueel benodigde maatregelen te nemen.

Waterkwantiteit

In het huidige planologisch regime is een bouwvlak opgenomen van 3,5 ha, dat in principe geheel verhard mag worden. Het nieuwe bouwvlak, zoals in het voorliggende bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, is 5,6 ha groot en ook dit bouwvlak mag in principe geheel verhard worden. Er is dus een toename aan potentiële verharding van 2,1 ha, oftewel 21.000 m². Evenwel gaat het Waterschap uit van daadwerkelijke verharding. Voor compensatie van een toename van verharding wordt uitgegaan van 1.100 m³ per hectare (500 m³ per ha voor wateropvang en 600 m³ per ha voor retentiewater).

Voor de plannen van Rijk Zwaan betekent dit het volgende:

- de kassen: 3 ha * 1100 = 3.300 m³
- de schuurkas: 0,09 ha * 1100 = 99 m³
- de boerenschuur: 0,5 ha (na afwijking) * 1100 = 550 m³

Mogelijk wordt de boerenschuur voorzien van een groen dak. In dat geval kan de benodigde retentie van dat gebouw geheel komen te vervallen. Voor de berekening is zekerheidshalve de retentievraag van dit gebouw toch geheel meegenomen.

Hieruit volgt dat de totale benodigde retentie 3.949 m³ bedraagt. In de plannen van Rijk Zwaan is een bassin opgenomen van circa 53 bij 30 meter en een diepte van 2,5 meter, in twee vakken. Dit komt neer op een capaciteit van circa 4.000 m³. Daarnaast wenst het waterschap standaard een (kleine) extra ruimte in het bassin voor de opvang van eventuele piekbuien. Daarom wordt een bassin aangelegd van circa 4.000 m³. Hiermee wordt voorzien in voldoende compensatie. Voor het opvangen van piekafvoeren zal, in de winterperiode (oktober – april), in de bassins altijd een retentiecapaciteit van 600 m³ per ha (60 mm) moeten worden vrijgehouden. In de nog aan te vragen watervergunning zal dit ook worden opgenomen.

Een groot deel van het hemelwater wordt opgevangen in bassins en hergebruikt als gietwater. Vanwege het continue (her)gebruik in de kassen zal bij deze inhoud van de bassins er in de zomerperiode (maart

t/m september) veelal voldoende ruimte beschikbaar zijn voor het opvangen van hemelwater ter voorkoming van een versnelde afvoer.

Riolering

Op de riolering is in de huidige en toekomstige situatie enkel sanitair afvalwater aangesloten.

Veiligheid

In of in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen regionale waterkeringen gelegen.

Toegankelijkheid

Langs de sloot aan de voorzijde (onder de dijk) dient een strook vrijgehouden te worden van 5 meter voor het onderhoud.

4.10.3 Conclusie

Het plan voldoet aan de normen en eisen die het waterschap stelt.

4.11 Verkeer en parkeren

Ten behoeve van de ontwikkelingen die in dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, is een quickscan³ uitgevoerd naar de verkeerseffecten (verkeersafwikkeling en parkeren) hiervan. De rapportage van deze quickscan is opgenomen als bijlage 1 bij deze toelichting. De resultaten luiden als volgt.

Verkeersafwikkeling

In de quickscan wordt geconcludeerd dat rekening moet worden gehouden met een verkeersgeneratie die ligt tussen de 6 en 50 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Wanneer deze worden opgeteld bij de bestaande verkeersintensiteiten wordt geconcludeerd dat deze op de meeste locaties ruim onder de gehanteerde toetsingswaarden zijn en blijven. Enkel op de Molenstraat is sprake van een I/C verhouding die boven de 90% ligt, namelijk 94%. Hierbij dient echter opgemerkt te worden dat de I/C verhouding op de Molenstraat in de huidige situatie reeds 93% is. De hoge I/C waarde op de Molenstraat is derhalve niet het gevolg van de beoogde ontwikkeling van Rijk Zwaan. Bovendien loopt de meest logische route voor verkeer tussen de bedrijfslocaties aan de Oude Heijningsdijk en de Eerste Kruisweg niet via de Molenstraat, maar via de Parallelweg. In de quickscan is dus met een “worst case” scenario gerekend door al het nieuwe verkeer van Rijk Zwaan op de Molenstraat te projecteren. Gelet op het voorgaande kan geconcludeerd worden dat de veranderingen in het lokale verkeersbeeld als gevolg van het verplaatsen van de bedrijfsactiviteiten van Rijk Zwaan marginaal zijn. Het is dan ook niet te verwachten dat de gewijzigde verkeersstromen tussen de verschillende bedrijfslocaties van Rijk Zwaan tot problemen zullen leiden.

Parkeren

Op basis van parkeernormen die in andere projecten voor kassencomplexen / glastuinbouw toegepast zijn, zou een parkeercapaciteit van 24 parkeerplaatsen nodig zijn. Op basis van het aantal arbeidsplaatsen zou blijken de in de quickscan aangehaalde werkelijke aantallen medewerkers in het worst case scenario dat alle werknemers met eigen vervoer komen, een parkeercapaciteit van 40 parkeerplaatsen nodig zijn. In werkelijkheid reist een deel samen in busjes en zal dit aantal dus lager liggen. De benodigde parkeercapaciteit ligt dus tussen de 24

³ Mobycon, *Quickscan verkeerseffect kassen Rijk Zwaan in “De Driehoek”*, kenmerk 5868-M-E d.d. 09-08-2017

en maximaal 40 parkeerplaatsen. In het plan zijn 40 parkeerplaatsen voorzien. Ergo: er wordt voorzien in voldoende parkeercapaciteit.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

5.1.1 *Exploitatieverplichting*

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in de plantoelichting van een bestemmingsplan minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens bestaat op grond van de Wet ruimtelijke ordening de verplichting om de gemeentelijke kosten (bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten) te verhalen op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Een en ander dient te worden vastgelegd in privaatrechtelijke overeenkomsten met iedere grondeigenaar. Als er met een grondeigenaar geen overeenkomst is gesloten en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient een exploitatieplan te worden opgesteld welke tegelijkertijd met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld.

Tussen de gemeente en Rijk Zwaan is een anterieure overeenkomst gesloten, waardoor het kostenverhaal anderszins verzekerd is, en het niet nodig is een exploitatieplan op te stellen.

5.1.2 *Conclusie*

Gezien het voorgaande wordt het plan financieel uitvoerbaar geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 *Draagvlak*

Het bestemmingsplan "Rijk Zwaan – Oude Heijningsedijk 16b" is opgesteld om de door Rijk Zwaan gewenste ontwikkeling binnen het plangebied mogelijk te maken. Het voorliggende bestemmingsplan past binnen het beleid van de provincie en van de gemeente. Ook leiden de diverse milieuaspecten niet tot belemmeringen. Tevens heeft Rijk Zwaan op 1 mei 2017 alvast een informele informatieavond georganiseerd waarvoor de direct omwonenden waren uitgenodigd. De 16 aanwezige bewoners hebben de plannen met interesse aangehoord en hebben aangegeven dat ze in beginsel blij zijn dat de verouderde, vervallen locatie wordt aangepakt. De bouwhoogte van de kassen en de schuur is wel ter sprake gebracht, maar Rijk Zwaan heeft aangegeven deze hoogte (gothoogte: 5 m, bouwhoogte: 7 m voor de kas en gothoogte: maximaal 5 m; bouwhoogte maximaal 10 m voor de boerenschuur) nodig te hebben voor de nieuwe bebouwing, en daar niet vanaf te willen stappen. Deze hoogtes zijn in dit bestemmingsplan als maximaal toegestane hoogtes vastgelegd; en zijn lager dan de gemeente in de rest van het buitengebied van Moerdijk toestaat (8 respectievelijk 10 meter voor kassen en bedrijfsgebouwen). De bewoners worden door Rijk Zwaan actief op de hoogte gehouden van de verdere bestemmingsplanprocedure. Uiteraard wordt het bestemmingsplan, zoals de wet dat voorschrijft, in ontwerp voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd, waarbij een ieder in de gelegenheid is om een zienswijze in te dienen.

5.2.2 *Vorbereidingsfase*

Overleg

Conform artikel 3.1.1. van het Bro moeten burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met de Rijks- en provinciale diensten die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In het kader van het vooroverleg heeft de gemeente het concept-ontwerpbestemmingsplan op 4 januari 2018 aan diverse overlegpartijen toegezonden. De volgende reacties zijn ontvangen:

1. Brandweer Midden en West Brabant, reactie d.d. 17-01-2018:
 - a. Vooroverlegreactie: voor het bestemmingsplan kan het standaardadvies gebruikt worden. Dit advies heeft u in december 2017 al van ons ontvangen. Hierbij nogmaals.
 - b. Reactie gemeente: het standaardadvies is verwerkt in de paragraaf 'externe veiligheid'. Het document had alleen betrekking op het gedeelte over 'bestrijdbaarheid'.
2. Provincie Noord-Brabant, verstuurbevestiging 'formulier Inventarisatie ruimtelijke aspecten'
 - a. Uit het ingevulde formulier blijkt dat het ingevulde formulier geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen. De gemeente kan het wettelijk vooroverleg als afgerond beschouwen.
 - b. Reactie gemeente: we nemen dit voor kennisgeving aan.
3. Rijkswaterstaat, reactie d.d. 29-01-2018:
 - a. Vooroverlegreactie: het bouwvlak is ook na verruiming buiten de vrijwaringszone van de A59 gelegen. Het bestemmingsplan geeft Rijkswaterstaat dan ook geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.
 - b. Reactie gemeente: we nemen dit voor kennisgeving aan.
4. Waterschap Brabantse Delta, reactie d.d. 29-01-2018:
 - a. Vooroverlegreactie: De beschrijving van de geplande afwateringssituatie op de locatie is onduidelijk, aangezien niet alle verhard oppervlak onder het kopje "Waterkwantiteit" is genoemd. We verzoeken dit aan te passen. Van de parkeerplaatsen en andere verhardingen is aangegeven dat deze afwateren op de omliggende slotenstructuur. Indien het de bedoeling is dat de kleinere paden afwateren op de berm en daar infiltreren, dan kan dat het best benoemd worden. Verhardingsoppervlakten waarvan het water wordt verzameld dienen via een retentievoorziening op het oppervlaktewater af te wateren. Hiervoor is aangegeven dat een greppel met indien nodig een doseerconstructie zal worden aangelegd. Voor de dimensionering van de greppel geldt dat deze 600 mVha aangesloten verhard oppervlak dient te zijn. Het aangesloten verhard oppervlak ontbreekt in de huidige beschrijving. De kas, schuur en boerenschuur wateren af op het geplande bassin. Dit is gepland met 600 mVha retentie en 500 m³ "wateropvang" voor gebruik in de kassen. We willen hierbij nogmaals aandacht vragen voor het beschikbaar houden van de aangegeven retentie voor het opvangen van piekafvoeren.
 - b. Reactie gemeente: de gevraagde aanvullingen en tekstuele verbeteringen zijn in de waterparagraaf verwerkt. Daarnaast is het geplande bassin iets vergroot, zodat piekafvoeren ook opgevangen kunnen worden.

Inzake de waterparagraaf kan overigens ook nog melding worden gemaakt van de diverse informele overleggen die met het waterschap zijn gevoerd: in augustus 2017 is op informele basis reeds overleg gevoerd met medewerkers van het waterschap. De toen gemaakte afspraken zijn in de waterparagraaf verwerkt. Bij mail d.d. 13 november 2017 heeft het waterschap reeds informeel gereageerd op de waterparagraaf, waarna nog enkele (tekstuele) aanvullingen zijn verwerkt. In het kader van het wettelijk vooroverleg heeft het waterschap op 29 januari 2018 een

formele vooroverlegreactie ingediend, naar aanleiding waarvan enkele aanvullingen in de waterparagraaf zijn doorgevoerd. Deze aanvullingen zijn vervolgens op informele basis voorgelegd aan het waterschap, waarna het waterschap bij mail d.d. 21 maart 2018 heeft aangegeven dat de aanpassingen goed verwerkt zijn. Wel is nog meegegeven dat voor het opvangen van piekafvoeren, in de winterperiode (oktober – april), in de bassins altijd een retentiecapaciteit van 600 m³ per ha (60 mm) zal moeten worden vrijgehouden. In de nog aan te vragen watervergunning zal dit ook worden opgenomen.

5.2.3 *Ontwerpfase*

Het ontwerpbestemmingsplan is gedurende zes weken ter inzage gelegd, en wel vanaf 19 april 2018 tot en met 30 mei 2018. Binnen deze termijn is een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk en/of mondeling een zienswijze op het plan in te dienen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Wel heeft de provincie op informele basis aangegeven dat een nadere motivering in de toelichting moest worden opgenomen over de landschappelijke inpassing van het plan. Dat is gebeurd.

5.2.4 *Vaststellingsfase*

Binnen twaalf weken na de termijn van terinzagelegging moet de gemeenteraad beslissen omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan.

Tegen het besluit tot vaststelling staat, voor belanghebbenden, direct beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Direct na de beroepstermijn treedt, indien tijdens de beroepstermijn geen verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, het plan in werking waarna tot vergunningverlening kan worden overgegaan.

5.2.5 *Conclusie*

Gelet op het bovenstaande wordt het plan maatschappelijk uitvoerbaar geacht.

5.3 **Handhaving**

De aandacht voor handhaving neemt de laatste jaren sterk toe. Zowel de hogere overheden als de burgers spreken de gemeente in toenemende mate aan op het handhaven van de eigen regels en de rechter spreekt zich nadrukkelijk uit over de verplichtingen die gemeentebesturen hebben om de eigen regelgeving te handhaven. Het bestemmingsplan vervult een aantal functies op het gebied van handhaving. Een bestemmingsplan is toekomstgericht. Het geeft een beeld van de te verwachten ruimtelijke ontwikkelingen en verwoordt het gemeentelijk beleid ten opzichte van de ontwikkelingen. Eveneens functioneert het bestemmingsplan als toetsingskader voor bouwplannen en andere werkzaamheden. Hierdoor is het bestemmingsplan bindend voor burgers, bedrijven, instanties en overheid. Om ervoor te zorgen dat handhaving van het bestemmingsplan in de praktijk met succes kan worden afgedwongen, dient aan het volgende te worden voldaan:

- De regels en het kaartmateriaal moeten duidelijk en overzichtelijk zijn;
- Regels moeten zodanig zijn dat duidelijk is wanneer er sprake is van een overtreding en overtredingen moeten herkenbaar/zichtbaar én controleerbaar zijn;
- Het plan dient uitvoerbaar te zijn.

De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een grondige inventarisatie van de feitelijke situatie (grondgebruik, bebouwing) van het plangebied bij de opstelling van het bestemmingsplan en een deugdelijk mutatiesysteem bij de uitvoering van het bestemmingsplan. Onderdeel van dit mutatiesysteem is een goede registratie van verleende omgevingsvergunningen. Bij de opstelling van dit bestemmingsplan heeft een inventarisatie

plaatsgevonden van de feitelijke situatie. Daarnaast vindt registratie plaats van verleende omgevingsvergunningen.

Handhaving kan plaatsvinden via publiekrechtelijke, privaatrechtelijke en strafrechtelijke weg. Dit laatste is afhankelijk van het Openbaar Ministerie. In het ruimtelijk bestuursrecht is de gemeente op grond van de Gemeentewet bevoegd tot het toepassen van bestuursdwang ten aanzien van ontwikkelingen die strijdig zijn met de bepalingen van het bestemmingsplan. Deze vormen van handhaving vallen onder de zogenoemde repressieve handhaving. Hiermee wordt bedoeld op de middelen en/of het instrumentarium waarmee de gemeente naleving kan afdwingen, dan wel tegen normafwijkend gedrag correctief kan optreden. Daarnaast wordt onderscheiden de preventieve handhaving. Deze komt voornamelijk tot uitdrukking in het toezicht op het gebruik van gronden en gebouwen. Preventieve handhaving geschiedt over het algemeen door informele middelen waaronder bijvoorbeeld informeel contact tussen de met handhaving belaste personen en de grondgebruikers. Hoewel het effect van dergelijke middelen niet goed meetbaar is, wordt aan deze middelen toch zeker betekenis toegekend.

Daarnaast zijn in het bestemmingsplan instrumenten van toezicht opgenomen. Gedoeld wordt op afwijkingsbevoegdheden en de mogelijkheid om omgevingsvergunningen te verlenen. Deze instrumenten maken een toetsing mogelijk voordat met de beoogde activiteit (bouwen, gebruiken, het verrichten van werken en/of werkzaamheden) een aanvang wordt gemaakt. De te nemen besluiten op basis van de genoemde bevoegdheden dienen te berusten op een deugdelijke motivering.

In februari 2017 is het nieuwe gemeentelijke Vergunning-, Toezicht- en Handhavingsbeleid (VTH) van kracht geworden. Het VTH beschrijft de gemeentelijke doelen, prioriteiten en instrumenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarin zijn ook de prioriteiten, gemaakte keuzes en beschikbare capaciteit en middelen om het beleid uit te voeren verwoord. Andere aandachtspunten in het nieuwe VTH-beleid zijn het veilig verwijderen van asbest in daken en meer aandacht voor monumenten na de ingebruikname ervan, in plaats van vooral tijdens de vergunningverlening en de verbouwfase. Hoewel de gemeente geen bevoegd gezag meer is als het gaat om de zogenaamde Brzo-bedrijven (bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, en dus specifieke veiligheidsmaatregelen moeten nemen), worden via het VTH-team de ontwikkelingen bij dit soort bedrijven nauwlettend gevolgd. Tenslotte is er extra aandacht voor brandveiligheid in dagopvang van inwoners met een verstandelijke beperking en ouderen, en kinderopvangcentra.

TOELICHTING

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

REGELS

VERBEELDING

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1:

Mobycon, *Quickscan verkeerseffect kassen Rijk Zwaan in
"De Driehoek"*, kenmerk 5868-M-E d.d. 09-08-2017

Bijlage 2:

Natuur-Wetenschappelijk Centrum, *Quickscan flora en
fauna Oude Heijningsedijk, Heijningen,*
P17-120/W1339, augustus 2017

